

OKRESNÝ ÚRAD KOŠICE-OKOLIE
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
HRONCOVA 13, 041 70 KOŠICE

Číslo: OU-KS-OSZP-2022/007136

Košice, 08. 11. 2022

R O Z H O D N U T I E
vydané v zisťovacom konaní

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán štátnej správy príslušný podľa zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), na základe zámeru navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ predloženého navrhovateľom UND – Štrkopiesky, s.r.o., Rastislavova 106, 042 01 Košice, v zastúpení spoločnosťou ESVE, s.r.o., Rázusova 45, 040 01 Košice, po vykonaní zisťovacieho konania o posudzovaní navrhovanej činnosti podľa § 29 zákona a v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), rozhodol podľa § 29 ods. 2 zákona takto:

Navrhovaná činnosť „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ umiestnená na území Košického kraja, okres Košice-okolie, obec Milhošť, katastrálne územie Milhošť, KN-C: parc. č. 364/7, 364/10, 364/11, KN-E: parc. č. 362/1, 424, 425, 426

sa nebude posudzovať podľa zákona

a pre uvedenú činnosť je preto možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov.

Vzhľadom na charakter činnosti, informácie uvedené v zámere o navrhovanej činnosti a doručené stanoviská sa ukladajú nasledovné opatrenia:

- Počas prevádzky vykonať meranie hluku v životnom prostredí zo stacionárnych a mobilných zdrojov súvisiacich s prevádzkou, t. j. v chránenom území najbližších rodinných domov, ako splnenie povinnosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb v zmysle § 52 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade prekračovania limitných hodnôt hluku bude potrebné zabezpečiť vykonanie protihlukových opatrení.
- Dodržiavať podmienky stanovené Vyhláškou MŽP SR č. 22/2008, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Košická kotlina.

- Navrhovateľ UND – Štrkopiesky, s.r.o. zabezpečí výkon monitoringu po dobu 3 rokov pre druhy vtákov v rámci CHVÚ Košická kotlina - predovšetkým štyroch druhov vtákov – sokol rároh, orol kráľovský, prepelica poľná a bocian biely, ktoré boli v dokumente „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“ určené ako druhy, na ktoré môže mať posudzovaný zámer rozširovania štrkoviska vplyv.
- Správu z výkonu monitoringu navrhovateľ UND – Štrkopiesky, s.r.o., zašle raz ročne na príslušný orgán, a to na Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny.
- Dodržiavať a plne rešpektovať návrh zmiernujúcich opatrení určených v dokumente „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“ - výsadba stromov v areáli nového štrkoviska, úprava kolmého brehu štrkoviska, vytvorenie plytkého brehu štrkoviska, vykonanie preventívnych opatrení na zamedzenie znečistenia vôd rieky Hornád – biotopy ÚEV Hornádske meandre.
- Druhovú zloženie výsadby drevín rozšíriť o pôvodné druhy topoľov (topoľ biely a topoľ čierny) z dôvodu podpory hniezdzenia orla kráľovského.
- Na vhodných stromoch inštalovať hniezdne bunky.
- V prípade výskytu invázných rastlín zabezpečiť ich likvidáciu.
- Navrhovaná činnosť je situovaná do inundačného územia vodného toku Hornád určeného vyhláškou Okresného úradu Košice-okolie č. 1/2013 zo dňa 12.12.2013 a je potrebné rešpektovať ustanovenia citovanej vyhlášky a zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- V zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 písm. d) vodného zákona je na odkrytie hladiny podzemných vôd v dôsledku ťažby piesku, štrku alebo iných nevyhradených nerastov potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy. Príslušným orgánom štátnej vodnej správy na vydanie povolenia na odkrytie hladiny podzemných vôd v dôsledku uvažovanej ťažby štrkopieskov v k. ú. Milhosť na vyššie uvedených parcelách je v súlade s § 60 ods. 1 písm. a) 1. vodného zákona Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie (jedná sa o hraničný úsek vodného toku Hornád).
- V prípade rozšírenia ťažby bude potrebné aktualizovať povodňový plán zabezpečovacích prác, predložiť na odsúhlasenie SVP, š. p., OZ Košice a následne na schválenie Okresnému úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej vodnej správy.
- Ten, kto má záujem realizovať činnosť, ktorou môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona je povinný pred jej povolením požiadať orgán štátnej vodnej správy (Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie) o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a vodného zákona. V záväznom stanovisku orgán štátnej vodnej správy určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka.
- Realizovať všetky opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov zmeny navrhovanej činnosti.

Odôvodnenie

Okresný úrad Košice-okolie prijal listom zo dňa 28.09.2021 od spoločnosti ESVE, s.r.o., Rázusova 45, 040 01 Košice, podľa § 22 ods. 6 zákona žiadosť o upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhosť 3“.

Na základe písomnej žiadosti okresný úrad podľa § 22 ods. 6 zákona upustil od požiadavky variantného riešenia zámeru listom č. OU-KS-OSZP-2021/013215-003 zo dňa 29.09.2021.

Navrhovateľ listom doručeným dňa 18.03.2022 predložil okresnému úradu podľa § 22 zákona zámer navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“, vypracovaný podľa prílohy č. 9 zákona.

Zámer navrhovanej činnosti svojimi parametrami je podľa prílohy č. 8 zákona zaradený do kapitoly č. 1. Ťažobný priemysel: položka č. 15: Ťažba ostatných nerastov, ak nie sú uvedené v položkách č. 1-6, 9-14 – prahová hodnota pre zisťovacieho konanie: od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok alebo od 5 ha do 10 ha záberu plochy.

Účelom zámeru navrhovanej činnosti je ťažba a úprava nevyhradeného nerastu štrkopieskov pre stavebné účely. Navrhovaná činnosť je na predmetných pozemkoch novou činnosťou – pozemky boli doposiaľ využívané na poľnohospodárske účely. Dotknuté územie je situované pri lokalite, kde navrhovateľ realizuje ťažbu štrkopieskov s vybudovanou infraštruktúrou a technologickou linkou. Navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu z dôvodu ťažby štrkopieskov 160 000 t/rok a záberu plochy 8,2845 ha.

Pre povolenie navrhovanej činnosti sa bude vyžadovať rozhodnutie zo zisťovacieho konania v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Košice-okolie v súlade s § 23 ods. 1 zákona zaslal zámer „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutým subjektom a dotknutým obciam listom zo dňa 21.03.2022. Uvedený zámer zverejnil na webovom sídle MŽP SR na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/tazba-strkopieskov-milhost-3>.

Na okresný úrad doručili svoje písomné stanoviská tieto subjekty:

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie zaujal nasledovné stanoviská za jednotlivé úseky odboru:

Úsek štátnej vodnej správy listom č. OU-KS-OSZP-2022/007266 zo dňa 23.03.2022 uvádza, že z hľadiska ochrany vodných pomerov nemá k zámeru činnosti námietky a zároveň vyjadruje, že predmetný zámer činnosti by sa nemal posudzovať podľa zákona.

Upozorňuje na nasledovné skutočnosti:

- Navrhovaná činnosť je situovaná na územie v blízkosti hraničného úseku vodného toku Hornád a vo veciach týkajúcich sa hraničných vodných tokov dáva v zmysle ustanovenia § 60 ods. 1 písm. c) vodného zákona vyjadrenie Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie.
- Navrhovaná činnosť je situovaná do inundačného územia vodného toku Hornád určeného vyhláškou Okresného úradu Košice-okolie č. 1/2013 zo dňa 12.12.2013 a je potrebné rešpektovať ustanovenia citovanej vyhlášky a zákona NR SR č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- V zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 písm. d) vodného zákona je na odkrytie hladiny podzemných vôd v dôsledku ťažby piesku, štrku alebo iných nevyhradených nerastov potrebné povolenie orgánu štátnej vodnej správy. Príslušným orgánom štátnej vodnej správy na vydanie povolenia na odkrytie hladiny podzemných vôd v dôsledku uvažovanej ťažby štrkopieskov v k. ú. Milhošť na vyššie uvedených parcelách je v súlade s § 60 ods. 1 písm. a) 1. vodného zákona Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie (jedná sa o hraničný úsek vodného toku Hornád).
- Rozhodnutím č. OU-KS-OSZP 2020/009662 zo dňa 14.07.2020 schválil Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, povodňový plán zabezpečovacích prác zhotoviteľa stavby pre „Štrkovisko – Milhošť – dobývanie

ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopieskov“ (pre ťažbu na parcelách č. 364/5 a č. 364/6 v k. ú. Milhost'). V prípade rozšírenia ťažby bude potrebné povodňový plán zabezpečovacích prác aktualizovať, predložiť na odsúhlasenie SVP, š. p., OZ Košice a následne na schválenie Okresnému úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej vodnej správy.

Upozorňuje, že ten, kto má záujem realizovať činnosť, ktorou môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona je povinný pred jej povolením požiadať orgán štátnej vodnej správy (Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie) o vydanie záväzného stanoviska podľa § 16a vodného zákona. V záväznom stanovisku orgán štátnej vodnej správy určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka.

Vyhodnotenie – pripomienky sa akceptujú a upozornenia sú zapracované do opatrení rozhodnutia.

Úsek odpadového hospodárstva listom č. OU-KS-OSZP-2022/007297 zo dňa 23.03.2022 uvádza, že k predloženému zámeru z hľadiska odpadového hospodárstva nemá pripomienky.

Vyhodnotenie – akceptuje sa.

Úsek ochrany ovzdušia listom č. OU-KS-OSZP-2022/007267 zo dňa 24.03.2022 uvádza v stanovisku nasledovné:

Záujmové územie je situované v k. ú. Milhost'. Z hľadiska ochrany ovzdušia na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 137/2010 Z. z. zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov záujmové územie nie je v oblasti vyžadujúcej osobitnú ochranu ovzdušia. Plošným zdrojom znečisťovania ovzdušia so zdrojom prevažne emisií TZL (prach) sú realizácia humóznej a technologickej skrývky a ich skládka, skládky štrkopieskov, vnútroareálové nespevnené komunikácie slúžiace na prepravu vyťaženej suroviny a ťažobné mechanizmy. V čase suchého a veterného počasia sa prašnosť eliminuje skrúpaním. Samotná ťažba štrkopieskov nie je zdrojom emisií TZL, nakoľko ich ťažba sa vykonáva čiastočne alebo úplne pod hladinou podzemnej vody, vyťažené štrkopiesky sú vlhké. Taktiež triedenie jednotlivých frakcií vyťaženej suroviny sa vykonáva mokrym spôsobom. Navrhovaná činnosť je podľa § 3 ods. 2 písm. c) zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov malým zdrojom znečisťovania ovzdušia.

K predloženému zámeru z hľadiska ochrany ovzdušia nemá pripomienky a je možné ho akceptovať.

Vyhodnotenie – akceptuje sa.

Úsek ochrany prírody a krajiny listom č. OU-KS-OSZP-2022/007353 zo dňa 24.03.2022 uvádza, že navrhovaná činnosť sa nachádza v území s prvým stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. Potvrďuje, že zámer navrhovanej činnosti sa nedotýka záujmov ochrany prírody a nebude mať významné nepriaznivé vplyvy na lokality súvislej európskej sústavy chránených území. Úsek ochrany prírody a krajiny s navrhovanou činnosťou súhlasí za dodržania podmienok stanovených Vyhláškou MŽP SR č. 22/2008, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Košická kotlina na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, d'atľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Vyhodnotenie – akceptuje sa.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach listom č. 2022/02430-02/870/HZPZ zo dňa 28.03.2022 zaslal nasledovné stanovisko:

Zámer „Ťažba štrkopieskov Milhost' 3“ je možné z hľadiska požiadaviek ustanovených na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia akceptovať s tým, že:

- počas prevádzky bude potrebné vykonať meranie hluku v životnom prostredí zo stacionárnych a mobilných zdrojov súvisiacich s prevádzkou, t. j. v chránenom území najbližších rodinných domov, ako splnenie povinnosti fyzických osôb – podnikateľov a právnických osôb v zmysle § 52 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade prekročovania limitných hodnôt hluku bude potrebné zabezpečiť vykonanie protihlukových opatrení.

Vyhodnotenie – pripomienka sa akceptuje a je zapracovaná do opatrení.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice-okolie listom č. ORHZ-KS1-2022/000034-002 zo dňa 24.03.2022 zaslalo stanovisko, v ktorom z hľadiska ochrany pred požiarmi nepredpokladá vznik negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Vyhodnotenie – akceptuje sa.

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja listom č. OU-KE-OSZP1-2022/019497-002 zo dňa 08.04.2022 zaslalo nasledovné stanovisko:

Podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), orgán ochrany prírody a krajiny je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie.

Uvedený zámer navrhovanej činnosti zasahuje do územia Natura 2000 – Chráneného vtáčieho územia SKCHVU009 Košická kotlina a plánuje sa v blízkosti (cca 850 m) územia ÚEV Hornádske meandre.

Pri aplikovaní predpokladu, že predložený zámer navrhovanej činnosti je plánovaný priamo v území Natura 2000, a môže mať významný vplyv na toto územie, riadi sa vydávanie záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona k zisťovaciemu konaniu ustanovením § 65 ods. 1 písm. r) zákona.

Podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky dotknutým orgánom v konaní podľa osobitného predpisu a vydáva záväzné stanovisko podľa § 9 ods. 1 písm. w) ak sa konanie týka plánu alebo projektu, ktorý môže mať samostatne alebo v kombinácii s iným projektom významný vplyv na územie európskej sústavy chránených území a vydáva stanovisko podľa osobitného predpisu.

Na základe vyššie uvedeného podľa § 20 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov postupuje predmetné podanie Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky ako vecne a miestne príslušnému správnomu orgánu na vydanie požadovaného stanoviska.

Vyhodnotenie – akceptuje sa. Stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny nebolo doručené v zákonom stanovenej lehote.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy listom č. 3948/2022-5.3, 21135/2022 zo dňa 11.04.2022 zaslal stanovisko, kde k spracovaniu kapitol týkajúcich sa geologickej problematiky uvádza nasledovné:

1. V zámere je množstvo zásob štrkopieskov vyčíslené kvalifikovaným odhadom. Upozorňuje, že vzhľadom na aktuálne platné podmienky zákona č. 569/2007 Z. z. o

geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 2 a § 45b ods. 4) požaduje na ložisku nevyhradeného nerastu spracovanie výpočtu zásob podľa prílohy č. 6 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov a jeho posúdenie a schválenie ministerstvom. Výpočet zásob môže spracovať iba fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba, ktorá má geologické oprávnenie (§ 4 ods. 1 písm. a) geologického zákona) a zároveň zodpovedný riešiteľ spĺňa kritéria odbornej spôsobilosti pre ložiskový geologický prieskum (§ 9 ods. 2 písm. b) geologického zákona. Povolenie navrhovanej činnosti príslušným orgánom štátnej správy podmieňuje vydaním rozhodnutia o schválení zásob nerastov.

2. V kapitole III.1.2 Horninové prostredie bude potrebné aktualizovať údaje, keďže v súčasnosti je seizmicita územia pre stavebné účely posudzovaná podľa normy STN EN 1998-1 Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť, Časť 1: Všeobecné pravidlá, seizmické zaťaženia a pravidlá pre budovy; STN EN 1998-1/NA/Z1 Národná príloha Zmena 1 a STN EN 1998-1/NA/Z2 Národná príloha Zmena 2, na hodnotenie makroseizmickej intenzity územia sa namiesto stupnice MSK-64 používa stupnica EMS-98.
3. V zámere sa uvádza, že na ložisku sa bude dobývať aj spod hladiny podzemnej vody. Žiada o vyhodnotenie možných environmentálnych rizík, spojených s realizáciou činnosti v záplavovom území rieky Hornád a zvýšenej zraniteľnosti podzemnej vody jej odkrytím v ťažobných jamách.
4. Podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra je v predmetnom území evidované výhradné ložisko „Seňa - Milhošť“ - štrkopiesky a piesky (641) s určeným DP, CHLÚ a ložisko nevyhradeného nerastu „Milhošť“ - štrkopiesky a piesky (4689), územie spadá do oblasti stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 1:

V ťažobnom území (pozemky KN-C parc. č. 364/7, 364/10, 364/11 a KN-E parc. č. 362/1, 424, 425 a 426 v k. ú. Milhošť) sa nachádza časť ložiska štrkopieskov Seňa – Milhošť. K tomuto ložisku bola vypracovaná záverečná správa a výpočet zásob autorov V. Sedlár, J. Tabák a P. Valko, ktorá bola doplnená a schválená uznesením komisie pre klasifikáciu zásob ložiska č. 571-05/36-83 so stavom zásob k 03.12.1981.

Stav zásob na ložisku

- geologické zásoby celkom – 8 799 000 m³,
- bilančné zásoby voľné – 3 568 000 m³,
- bilančné zásoby viazané – 5 231 000 m³.

Pozemky, na ktorých sa činnosť navrhuje sú súčasťou geologickým prieskumom overeného ložiska Seňa – Milhošť. Zásoby sú na ložisku overené, a preto sa neuvažuje s realizáciou ďalších prieskumných prác.

Vyhodnotenie požiadavky č. 1 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie: Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa. Potvrdzuje existenciu vyššie uvedenej záverečnej správy, ktorá obsahuje výpočet zásob v ložisku štrkopieskov Seňa – Milhošť.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 2:

Údaje sú v zámere aktualizované.

Vyhodnotenie požiadavky č. 2 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie: Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa a potvrdzuje aktualizáciu údajov v zámere navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 3:

Vplyv ťažby je vyhodnotený v prílohe zámeru. Pri plnení opatrení podľa § 39 vodného zákona sa neidentifikoval nepriaznivý vplyv na podzemné vody a zdroje podzemných vôd.

Vyhodnotenie požiadavky č. 3 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Vyhodnotenie možných environmentálnych rizík, spojených s realizáciou činnosti v záplavovom území rieky Hornád a zvýšenej zraniteľnosti podzemnej vody jej odkrytím v ťažobných jamách je spracované v prílohe č. 2 zámeru navrhovanej činnosti – Posúdenie hydrogeologických pomerov v miestach plánovanej ťažby štrkopieskov na ložisku Milosť, ktoré bolo vypracované doc. Ing. Ladislavom Tometzom, PhD. – INHYGEO, Škultétyho 2, 040 01 Košice zo dňa 23.11.2021. Súčasne bude súlad navrhovanej činnosti s článkom 4.7 Rámcovej smernice o vode v zmysle § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona (navrhovateľ požiada o stanovisko podľa § 16a vodného zákona príslušný orgán štátnej vodnej správy).

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 4:

Radón sa vo voľnom priestore rozptyľuje a je prakticky neškodný. Podobne neškodný je aj rozptýlený vo vode. V prípade šírenia radónu vzduchom, prenikania do interiérov budov a hromadeniu sa v interiéroch a podzemných priestoroch (napr. podzemné bane, jaskyne), jeho dlhodobá inhalácia v interiéroch vo vysokých dávkach je škodlivá a ožiarenie dcérskymi produktami rádioaktívneho rozpadu môže viesť k zdravotným problémom. Pri ťažbe štrkopieskov na voľnom priestranstve môže dôjsť k zvýšenému úniku radónu z podlažia, ktorý sa rozptyľuje a nedochádza k jeho hromadeniu. V rámci navrhovanej činnosti sa nenavrhujú stavby, ktoré vyžadujú ochranu podzemných a prízemných priestorov pred radónom.

Vyhodnotenie požiadavky č. 4 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie: Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa.

Zo strany verejnosti bolo v stanovenej lehote doručené stanovisko:

Združenie domových samospráv, zastúpené predsedom Marcelom Slávikom, so sídlom Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava, doručilo elektronickou poštou dňa 31.03.2022 Okresnému úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie vyjadrenie v procese EIA k zámeru „Ťažba štrkopieskov Milhosť 3“ s nasledovnými pripomienkami (uvedená citácia predmetného stanoviska):

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

- 1) Príčiny dnešného zlého stavu hospodárstva treba hľadať v ekonomických reformách prvej Dzurindovej vlády. Nemožno im uprieť, že tieto reformy (spojené aj s rozpredávaním štátneho majetku, tzv. slovenského rodinného striebra) priniesli krátkodobé úspechy. Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska však naša ekonomika patrí medzi najzraniteľnejšie v Európe a zároveň za najmenej pripravené čeliť výzvam

spojeným so zvyšovaním automatizácie a postupným nahrádzaním ľudskej práce výkonnými robotmi (napr. Slovensko je výrobná linka automobilov, ale zásadnejší výskum automobilky realizujú v iných štátoch).

Podľa viacerých názorov, Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:

Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní.

Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje.

Je nepochybné, že ekonomika a hospodárstvo založené na týchto reformách sa vnútorne vyčerpalo a melie z posledného. Slovenská spoločnosť čelí rovnakým problémom, akým čelilo v poslednej dekáde svojej existencie socialistické Československo; dokonca je veľmi podobná aj symptomatika. Pre porovnanie odkazujeme na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku (<https://www.youtube.com/watch?v=cKoQQo8gdPM&t=1257s>), ktorý podľa

[wikipedie \(https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cerveno_m_hr%C3%A1dku\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cerveno_m_hr%C3%A1dku) je „sondou do zmýšľania vedúcich predstaviteľov komunistického režimu niekoľko mesiacov pred jeho zánikom. Ortodoxný stúpenec normalizácie Miloš Jakeš v ňom dôrazne apeloval na nutnosť odštartovať zásadné ekonomické a spoločenské reformy. Pomerne presne identifikoval základné a pre režim osudové problémy, ktoré však už nemohli byť riešené v intenciách direktívno-centralistického modelu socializmu.“ Porovnajme štruktúru príhovoru:

- a. útok na ekologických aktivistov
- b. útok na občiansku spoločnosť
- c. útok na politickú opozíciu
- d. konštatovanie potreby perestrojky
- e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy

ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; **žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.**

- 2) ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplňovať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje

myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). **Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode** (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); **žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.**

- 3) Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.** Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).
- 4) Energetická efektivita budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.
Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.
Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.
- 5) Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej->

[konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamená-pre-slovensko/](#)); **žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.**

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasio-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). **Aké**

adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N.

Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof.

V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac.

S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy.

Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko.

Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocíti milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny.

Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia.

Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy.

Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

- 6) Negatívny vplyv na pôdy je výrazné zastavenie úrodnej poľnohospodárskej pôdy, čo je objektívne veľkým environmentálnym problémom; ktorý začína pútať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti (<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vedci-montovne-budujeme-na-najurodnejsej-pode/>).

Kým vplyvom ľudskej činnosti rastie podiel nekvalitných pôd, na úrodných pôdach sa na Slovensku budujú logistické parky a priemyselné závody, informuje Slovenská akadémia vied.

Budovanie logistických parkov, priemyselných závodov, novej dopravnej infraštruktúry či obydľí má za následok kontinuálny pokles výmery poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Z celkového počtu 74 priemyselných parkov na Slovensku je až 63 percent typu „greenfield“, teda postavených na zelených lúkach. Krajinní ekológovia zo SAV pri príležitosti Svetového dňa pôdy (5. decembra) uvádzajú aj ďalšie príklady negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú úrodnú pôdu na Slovensku.

Kým nové nehnuteľnosti rastú na zelených lúkach, staré nevyužívané objekty zostávajú opustené a vytvárajú takzvaný brownfield, nedostatočne využívanú, zanedbanú nehnuteľnosť, ktorá zhoršuje estetickú hodnotu krajiny. V mestách sa tvoria tepelné ostrovy, zhoršuje sa odtok vody a zvyšuje sa výskyt povodní. Človek však negatívne ovplyvňuje aj kvalitatívne vlastnosti pôdy.

Vplyvom neuváženej ľudskej činnosti v poľnohospodárskej krajine dochádza k významnej akcelerácii eróznno-akumulačných procesov. V roku 2019 na Slovensku aktuálna vodná erózia ohrozila 275 454 hektárov poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 14,28 percenta z výmery poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Veternou eróziou je ohrozených 6,2 percenta poľnohospodárskej pôdy Slovenska.

V poslednom období pre nevhodné obhospodarovanie pôdy narastá aj podiel pôd ohrozených zhutnením. Dôvodom je využívanie ťažkých mechanizmov na vlhkých pôdach, nedostatočné organické hnojenie, využitie nevhodného sortimentu hnojív, prípadne nedodržiavanie biologicky vyvážených osevných postupov. Údaje za roky 2018 až 2019 poukazujú, že dochádza aj k nárastu zastúpenia poľnohospodárskych pôd s kyslou a slabo kyslou pôdnou reakciou.

Žiadame navrhovateľa, aby sa vyjadril aj k tomuto aspektu; najmä prečo nemôže svoj zámer realizovať inde, kde k náporu na zmenšovaniu pôd nedôjde (brownfieldy, iné rozvojové plochy); súčasne žiadame, aby sa vyjadril, ako on prispieva k ochrane poľnohospodárskej pôdy.

- 7) Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebiteľia kúpia, použijú a vyhodí. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Do pozornosti kladieme Akčný plán pre zavedenie cirkulárnej ekonomiky (https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_sk); ktorý je plánom Európskej únie pre vysporiadanie sa s ekologickými dôsledkami nevhodných odpadových politík.

Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§ 11 a § 12 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§ 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass <https://www.environmentalnehodnotenie.sk/>, <https://greenpass.io/>). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa § 29 ods. 13 zákona EIA obsahovali aj:

- I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa § 2 písm. zh) až zj) zákona OPK č. 543/2002 Z. z.
- II. opatrenia ochrany vôd podľa §5 až §11 Vodného zákona
- III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle §29 ods.3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; Navrhujeme, aby navrhovateľ akceptoval nasledovné opatrenia (ktoré sa v praxi osvedčili ako tzv. best available techniques – BAT – krajinných environmentálnych opatrení) alebo sám navrhol k nim lepšiu alternatívu resp. riešenie, ktoré dané environmentálne oblasti splní lepšie/vhodnejšie a to na základe výsledkov požadovaného krajinného hodnotenia. V rámci doplňujúcej informácie žiadame komparatívnu analýzu výhod a nevýhod a zdôvodnenie výsledného vybraného riešenia. Uvedená požiadavka sa vzťahuje k revitalizačnej fáze navrhovanej činnosti.

Zaujíma nás vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov s predchádzajúcimi a budúcimi činnosťami navrhovateľa v území, najmä vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov doterajších ťažieb spolu.

Keďže sa priamo zasahuje do podzemného útvaru podzemnej vody a ten sa transformuje na pozemný útvar, tak je nutné vyhodnotenie vplyvov na vody podľa Smernice o vodách (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=legissum:l28002b>) na ktorom bezpodmienečne trváme.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa § 20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Za účelom zabezpečenia efektivity konania, odporúčame úradu aj navrhovateľovi aktívne konzultovať projekt s verejnosťou a v nasledujúcich povoleniach konaniach kontaktovať verejnosť ešte pred podaním žiadostí na úrad napr. v zmysle § 36 ods. 5, resp. § 64 ods. 1 Stavebného zákona. Prípadnú konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. **ZDS na vykonaní konzultácie trvá.**

K pripomienkam Združenia domových samospráv bolo v zastúpení navrhovateľa UND – Štrkopiesky s.r.o., Rastislavova 106, 042 01 Košice, spoločnosťou ESVE, s.r.o., Rázusova 45, 040 01 Košice elektronickou poštou zo dňa 20.04.2022 doručené vyjadrenie k stanovisku dotknutej verejnosti. Stanovisko dotknutej verejnosti správny orgán vyhodnotil takto:

Z hľadiska budúcich vplyvov nás zaujíma, akým spôsobom bude navrhovateľ reagovať na klimatickú krízu a jej prejavy; zaujíma nás jeho plán zelenej transformácie svojej činnosti a znižovanie uhlíkovej stopy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Zaujíma nás, akým spôsobom bude reagovať na uvedené ekologické a environmentálne krízy a výzvy a to zodpovedaním nasledovných otvorených otázok:

1. Príčiny dnešného zlého stavu hospodárstva treba hľadať v ekonomických reformách prvej Dzurindovej vlády. Nemožno im uprieť, že tieto reformy (spojené aj s rozpredávaním štátneho majetku, tzv. slovenského rodinného striebra) priniesli krátkodobé úspechy. Zo strednodobého a dlhodobého hľadiska však naša ekonomika patrí medzi najzraniteľnejšie v Európe a zároveň za najmenej pripravené čeliť výzvam spojeným so zvyšovaním automatizácie a postupným nahrádzaním ľudskej práce výkonnými robotmi (napr. Slovensko je výrobná linka automobilov, ale zásadnejší výskum automobilky realizujú v iných štátoch).

Podľa viacerých názorov, Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov:

Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní.

Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje.

Je nepochybné, že ekonomika a hospodárstvo založené na týchto reformách sa vnútorne vyčerpalo a melie z posledného. Slovenská spoločnosť čelí rovnakým problémom, akým čelilo v poslednej dekáde svojej existencie socialistické Československo; dokonca je veľmi podobná aj symptomatika. Pre porovnanie odkazujeme na príhovor Miloša Jakeša v Červenom Hrádku (<https://www.youtube.com/watch?v=cKoQQo8gdPM&t=1257s>), ktorý podľa

wikipedie (https://sk.wikipedia.org/wiki/Prejav_Milo%C5%A1a_Jake%C5%A1a_na_%C4%8Cerveno_m_hr%C3%A1dku) je „sondou do zmýšľania vedúcich predstaviteľov komunistického režimu niekoľko mesiacov pred jeho zánikom. Ortodoxný stúpenec normalizácie Miloš Jakeš v ňom dôrazne apeloval na nutnosť odštartovať zásadné ekonomické a spoločenské reformy. Pomerne presne identifikoval základné a pre režim osudové problémy, ktoré však už nemohli byť riešené v intenciách direktívno-centralistického modelu socializmu.“ Porovnajme štruktúru príhovoru:

- a. útok na ekologických aktivistov
- b. útok na občiansku spoločnosť

- c. útok na politickú opozíciu
- d. konštatovanie potreby perestrojky
- e. nemohúcnosť z prinášania riešení na vážne spoločenské a hospodárske problémy

ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; **žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva založeného na znalostiach a občianskej participácii.**

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 1:

Navrhovateľ v rámci svojej činnosti zabezpečuje surovinu pre ostatné odvetvia stavebného priemyslu - výstavbu a výrobu stavebných materiálov. Ťaženie suroviny zabezpečuje jednoduchým spôsobom bez využívania zložitých a neekologických ťažobných a výrobných procesov. Predložený zámer bol vypracovaný v zmysle Prílohy č. 9 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v aktuálnom znení, s vypracovaním predpísaných častí. Otázka nemá konkrétny charakter súvisiaci s navrhovanou činnosťou.

Vyhodnotenie požiadavky č. 1 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie: Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa.

2. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplňať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t. j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). **Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode** (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); **žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.**

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 2:

Vplyvom navrhovanej činnosti budú zachované plochy prírodného charakteru, vzniknú nové vodné plochy. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti v zámere sú navrhnuté opatrenia, v ktorých je navrhovaná aj výsadba stromov. Vzniknutá vodná plocha zabráni prehrievaniu lokality v letných mesiacoch a bude pozitívne vplývať na lokálnu

mikroklímu. Realizáciou opatrení sa zvýšiť podiel prvkov zelenej infraštruktúry, diverzita krajiny, zlepši vlhkostný režim krajiny. Zvýši sa podiel akumulácie vody v krajine s postupným vznikom vodomilnej vegetácie. Prijaté opatrenia budú účinné. Ak zo stanovísk vyplynú aj iné realizovateľné opatrenia, navrhovateľ ich bude rešpektovať.

Vyhodnotenie požiadavky č. 2 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Navrhovateľ navrhol zabezpečiť výsadbu stromov - opatrenie slúži na podporu hniezdzenia dravých vtákov v území (po ukončení ťažby štrkopieskov), ale aj na podporu hniezdzenia spevavcov. Navrhuje vysadiť v okolí nového štrkoviska predovšetkým regionálne pôvodné, ohrozené a takmer vymiznuté druhy ovocných stromov, ako sú moruše, resp. ďalšie druhy drevín, ako napr. divé hrušky, divé čerešne, teda také ktoré z krajiny vymizli a sú dôležité pre hmyz a vtáky, resp. na zlepšenie priaznivého stavu biotopov v prospech zvyšovania biodiverzity, v počte min. 100 ks drevín. Druhovú zloženie výsadby drevín navrhovateľ po konzultácii s orgánom štátnej správy rozšíri o pôvodné druhy topoľov (topoľ biely a topoľ čierny) z dôvodu podpory hniezdzenia orla kráľovského. Na vhodných stromoch inštaluje hniezdne bunky. V prípade výskytu inváznych rastlín zabezpečí ich likvidáciu.

Prevádzka ťažobného areálu nepredstavuje v danom území zhoršenie jestvujúceho stavu prírodného prostredia. Vplyvom navrhovanej činnosti dôjde k zmenám v horninovom prostredí. Ťažbou štrkopieskov dôjde k vyťaženiu nevyhradeného nerastu v predmetnom území a vytvorení terénnej depresie vyplnenej podzemnou vodou. Tento priamy vplyv bude nevratný. Sklony svahov budú priebežne upravované tak, aby vyhovovali bezpečnostným a ekologickým hľadiskám. Je predpoklad, že svahy vodnej plochy postupne zarastú močiarnymi rastlinami, čo zabráni abrázii brehov vodnej plochy.

Prevádzkovaním navrhovanej činnosti sa celková štruktúra a využitie územia podstatne nezmení. Uvažovaný zámer spôsobí mierny, dočasný nárast negatívneho alebo rušivého vplyvu na krajinu. Stabilita krajiny sa navrhovanou činnosťou podstatne neovplyvní.

3. Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. **Ziadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru.** Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 3:

Vplyvom navrhovanej činnosti budú zachované plochy prírodného charakteru, vzniknú nové vodné plochy. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti v zámere sú navrhnuté opatrenia, v ktorých je navrhovaná aj výsadba stromov. Vzniknutá vodná plocha zabráni prehrievaniu lokality v letných mesiacoch a bude pozitívne vplyvať na lokálnu mikroklímu. Realizáciou opatrení sa zvýšiť podiel prvkov zelenej infraštruktúry, diverzita krajiny, zlepši vlhkostný režim krajiny. Zvýši sa podiel akumulácie vody v krajine s postupným vznikom vodomilnej vegetácie. Prijaté opatrenia budú účinné. Ak zo stanovísk vyplynú aj iné realizovateľné opatrenia, navrhovateľ ich bude rešpektovať.

Vyhodnotenie požiadavky č. 3 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Zdrojom tuhých znečisťujúcich látok PM₁₀ najmä v suchom počasí v dotknutom území budú práce pri odstránení skrývky, skládky štrkopieskov a doprava hlavne na nespevnených účelových komunikáciách v rámci ťažobného areálu. Ťažba a úprava štrkopieskov prebieha mokrym procesom a nebude zdrojom znečisťovania ovzdušia. Nový stredný alebo veľký zdroj znečisťovania ovzdušia v zmysle kategorizácie stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia podľa Prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z.,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší nevznikne. Negatívne vplyvy súvisiace so zvýšenou prašnosťou sa prejavia prevažne v ťažobnom areáli a jeho blízkom okolí. Potrebne je ich minimalizovať kropením prašných povrchov v suchom a veternom počasí, používaním vozidiel a mechanizmov v dobrom technickom stave, pravidelným čistením kolies od nánosov blata, čistením prístupovej komunikácie a dodržiavaním všeobecných technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania stacionárnych zdrojov, emitujúcich tuhé znečisťujúce látky, uvedených v Prílohe č. 3 k vyhláske č. 410/2012 Z. z. Navrhovaná činnosť predstavuje negatívny, dočasný, lokálny a malo významný zdroj znečistenia ovzdušia. Počas prevádzkovania navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vplyv na miestnu klímu.

4. Energetická efektívnosť budov, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý má zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadaviek, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Vyhodnotenie Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:
bez požiadaviek. V rámci navrhovanej činnosti nie je plánovaná žiadna výstavba budov.

5. Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>); **žadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.**

Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasi-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). **Aké**

adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Klimatická zmena je podľa IPCC horšia, než sme čakali. Šance na zastavenie otepľovania pod 1,5 stupňa Celzia sú veľmi malé. Môžeme ešte zabrániť úplnej katastrofe, ale mali by sme sa pripraviť na extrémne počasie, suchá a zaplavenie

pobrežných oblastí. Následky klimatickej krízy pocíti každé miesto na planéte, píše sa vo februárovej správe Medzinárodného panela pre zmenu klímy (IPCC). Jej obsah podrobnejšie uvádza článok v Denníku N.

Podľa vedcov sa väčšina krajín pripravuje na oteplenie o 1,5 až dva stupne. Bude však vyššie, a opatrenia teda nebudú stačiť. Prioritou je stále zníženie emisií skleníkových plynov, no IPCC zdôrazňuje aj potrebu adaptačných opatrení. Inak povedané, musíme sa pripraviť na život s väčším množstvom prírodných katastrof.

V Európe identifikuje správa štyri riziká: vlny tepla, záplavy, suchá, nedostatok vody. Veľmi bude postihnutý juh Európy. Pri oteplení o dva stupne bude nedostatkom vody trpieť viac ako tretina obyvateľov, pri trojstupňovom náraste teplôt dvakrát viac.

S otepľovaním sú spojené ďalšie riziká: strata prirodzených habitatov a obmedzenie fungovania ekosystému, vyššia úmrtnosť, neúroda, strata úrodnej pôdy.

Chránená nie je ani severná Európa – tú môžu ohroziť záplavy či silné búrky. Suchá a neúroda alebo, naopak, záplavy a silné búrky zasiahnu aj Slovensko.

Najbezprostrednejšie zasiahnutým sektorom bude poľnohospodárstvo. Nedostatok potravín pocítia milióny ľudí. Ohrozené sú najmä najchudobnejšie regióny, no dôsledky pocíti aj Európa, najmä južná. Obmedzená produkcia potravín zdvihne ich ceny.

Poľnohospodári by sa mali zamerať na zadržiavanie vody v krajine a preorientovať sa na ekologické postupy, ktoré nie sú také závislé od závlahy a zvládajú výkyvy počasia.

Mestá sa musia pripraviť na zvládnutie horúčav: napríklad výsadbou verejnej zelene či lepším hospodárením s dažďovou vodou. Vlny horúčav pomáhajú prekonať aj opatrenia ako zelené strechy.

Budeme musieť viac investovať do systémov na monitorovanie a vyhodnocovanie rizík, ako sú záplavy, víchrice, či do odstraňovania ich následkov.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 5:

Vplyvom navrhovanej činnosti budú zachované plochy prírodného charakteru, vzniknú nové vodné plochy. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti v zámere sú navrhnuté opatrenia, v ktorých je navrhovaná aj výsadba stromov. Vzniknutá vodná plocha zabráni prehrievaniu lokality v letných mesiacoch a bude pozitívne vplyvať na lokálnu mikroklimu. Realizáciou opatrení sa zvýšiť podiel prvkov zelenej infraštruktúry, diverzita krajiny, zlepši vlhkostný režim krajiny. Zvýši sa podiel akumulácie vody v krajine s postupným vznikom vodomilnej vegetácie. Prijaté opatrenia budú účinné. Ak zo stanovísk vyplynú aj iné realizovateľné opatrenia, navrhovateľ ich bude rešpektovať.

Vyhodnotenie požiadavky č. 5 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Počas prevádzkovania navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vplyv na miestnu klímu. Realizácia navrhovanej činnosti nepredstavuje záťaž pre jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

6. Negatívny vplyv na pôdy je výrazné zastavanie úrodnej poľnohospodárskej pôdy, čo je objektívne veľkým environmentálnym problémom; ktorý začína pútať pozornosť odbornej aj laickej verejnosti (<https://euractiv.sk/section/ekonomika-a-euro/news/vedci-montovne-budujeme-na-najurodnejsej-pode/>).

Kým vplyvom ľudskej činnosti rastie podiel nekvalitných pôd, na úrodných pôdach sa na Slovensku budujú logistické parky a priemyselné závody, informuje Slovenská akadémia vied.

Budovanie logistických parkov, priemyselných závodov, novej dopravnej infraštruktúry či obydľí má za následok kontinuálny pokles výmery

poľnohospodárskej pôdy na Slovensku. Z celkového počtu 74 priemyselných parkov na Slovensku je až 63 percent typu „greenfield“, teda postavených na zelených lúkach. Krajinní ekológovia zo SAV pri príležitosti Svetového dňa pôdy (5. decembra) uvádzajú aj ďalšie príklady negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú úrodnú pôdu na Slovensku.

Kým nové nehnuteľnosti rastú na zelených lúkach, staré nevyužívané objekty zostávajú opustené a vytvárajú takzvaný brownfield, nedostatočne využívanú, zanedbanú nehnuteľnosť, ktorá zhoršuje estetickú hodnotu krajiny. V mestách sa tvoria tepelné ostrovy, zhoršuje sa odtok vody a zvyšuje sa výskyt povodní. Človek však negatívne ovplyvňuje aj kvalitatívne vlastnosti pôdy.

Vplyvom neuváženej ľudskej činnosti v poľnohospodárskej krajine dochádza k významnej akcelerácii eróznno-akumulačných procesov. V roku 2019 na Slovensku aktuálna vodná erózia ohrozila 275 454 hektárov poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 14,28 percenta z výmery poľnohospodárskej pôdy Slovenska. Veternou eróziou je ohrozených 6,2 percenta poľnohospodárskej pôdy Slovenska.

V poslednom období pre nevhodné obhospodarovanie pôdy narastá aj podiel pôd ohrozených zhutnením. Dôvodom je využívanie ťažkých mechanizmov na vlhkých pôdach, nedostatočné organické hnojenie, využitie nevhodného sortimentu hnojív, prípadne nedodržiavanie biologicky vyvážených osevných postupov. Údaje za roky 2018 až 2019 poukazujú, že dochádza aj k nárastu zastúpenia poľnohospodárskych pôd s kyslou a slabo kyslou pôdnou reakciou.

Žiadame navrhovateľa, aby sa vyjadril aj k tomuto aspektu; najmä prečo nemôže svoj zámer realizovať inde, kde k náporu na zmenšovaniu pôd nedôjde (brownfieldy, iné rozvojové plochy); súčasne žiadame, aby sa vyjadril, ako on prispieva k ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 6:

Navrhovaná činnosť je viazaná na výskyt štrkopieskov na predmetnej lokalite. Výhodou tejto lokality je, že nevyžaduje výstavbu nových prístupových komunikácií, ktoré by zaberali ďalšie územia, využíva už jestvujúce technologické zariadenia. Voda pre technologické účely sa odoberá z odťaženého štrkoviska a po vyčírení vody v sedimentačnej jame sa vypúšťa na pôvodné miesto, je recirkulovaná. V okolí navrhovanej činnosti plošne dominujú intenzívne obrábané polia. Veľké rozlohy monokultúrnych polí zhoršujú stav životného prostredia a znižujú hodnotu ekosystému. Orná pôda neposkytuje možnosť úkrytu pre zver alebo hmyz. Monokultúry vyžadujú zvýšené využívanie pesticídov a hnojív, čo znižuje pôdnú biodiverzitu a vedie k nežiaducemu vysokému obsahu dusíka v pôde alebo k znečisťovaniu podzemnej vody. Pozitívny vplyv na biodiverzitu sa dosiahne transformáciou podielu poľnohospodárskej krajiny na neproduktívne plochy. Vytvorenie vodnej plochy po vyťažení štrkopieskov s následným rozvojom porastu vodných rastlín a brehových porastov bude pozitívnym vplyvom na biodiverzitu územia a zvýšenie ekologickej stability územia.

Vyhodnotenie požiadavky č. 6 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa. Navrhovaný variant vzhľadom na predpokladané vplyvy na životné prostredie hodnotíme ako optimálny. Negatívne vplyvy spojené s ťažbou štrkopieskov na predmetnej lokalite už vzhľadom na jestvujúcu prevádzku existujú. V prípade nulového variantu, teda stavu ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala vývoj predmetného územia by sa dočasne neodlišoval od terajšieho stavu. Súčasný stav životného prostredia by sa nezmenil. V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti by však v krátkom časovom období došlo k vyťaženiu štrkopieskov na susedných pozemkoch a zániku ťažobného areálu, čo by malo nepriaznivý vplyv na výrobu stavebných hmôt a odberateľov štrkopieskov. Z vyhodnotenia

predpokladaných vplyvov navrhovaného variantu na jednotlivé zložky životného prostredia je možné konštatovať, že navrhovaná činnosť ovplyvní životné prostredie len v obmedzenom rozsahu bez výraznejších negatívnych vplyvov na jeho zložky a bez ohrozenia trvalo udržateľného rozvoja. Po ťažbe štrkopieskov vznikne nová vodná plocha, ktorá bude mať pozitívny vplyv na biodiverzitu a mikroklimu územia.

Na základe analýzy súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia vyplynulo, že záujmové územie je bez výskytu významných biotopov, s nízkou ekologickou stabilitou a s vysokým podielom poľnohospodárskej pôdy. Navrhovaná činnosť je viazaná na výskyt ložiska štrkopieskov. V súčasnosti navrhovateľ ťaží v záujmovej lokalite štrkopiesky, po ich vyťažení sa plánuje ťažba na lokalite Milhost' 3, s využitím už vybudovanej infraštruktúry a technologickej linky. Výhodou umiestnenia navrhovanej činnosti sú vyriešené majetkovoprávne vzťahy. Dôvodom výberu predmetnej lokality je aj dostatočná vzdialenosť od obytnej zóny. Negatívne vplyvy pri dodržaní navrhovaných opatrení a príslušných právnych predpisov nedosiahnu parametre, ktoré by spôsobovali zmeny kvality životného prostredia a taktiež nevytvárajú predpoklady pre negatívne ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľstva. Negatívne vplyvy majú lokálny a málo významný charakter. Pozitívne vplyvy navrhovanej činnosti sa prejavujú v ekonomickej a sociálnej sfére. Všetky vplyvy sú únosné pre zložky životného prostredia a akceptovateľné pre zdravie ľudí a z tohto dôvodu je navrhovaná činnosť „Ťažba štrkopieskov Milhost' 3“ v posudzovanom variante prijateľná a realizovateľná.

7. Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov je základným legislatívnym nástrojom odpadového hospodárstva. Podľa hierarchie odpadového hospodárstva je zneškodňovanie odpadu až na poslednom mieste v prioritách nakladania s odpadom. Reálne je to však na Slovensku najčastejšie používaný spôsob nakladania s odpadom. Príčinou tohto stavu je prevažne lineárny ekonomický model súčasnej spoločnosti. Ťažíme prírodné zdroje, odnášame ich na opačný koniec sveta, kde sa z nich vyrábajú výrobky. Tie sú distribuované do ďalších kútov sveta, kde ich spotrebiteľia kúpia, použijú a vyhodia. Tak vzniká odpad a suroviny vo forme produktov končia na skládkach, v spaľovniach či pohodené vo voľnej prírode.

Žiadame v projekte riešiť výrazný odklon od zneškodňovania odpadu skládkovaním v súčasnosti (lineárna ekonomika) a posunutie odpadového hospodárstva smerom k modelu založenom na cirkulárnej ekonomike – pomocou účinného zhodnocovania materiálov v odpade. Takto sa výrazne minimalizuje odpad a náklady na vstupné materiály i energiu, potrebné pre výrobu nových výrobkov. Navrhovaná činnosť prispieva k plneniu cieľov v oblasti triedenia a recyklácie komunálnych odpadov, ktoré ako členská krajina EÚ musíme splniť: do roku 2035 budeme triediť a recyklovať 65 % komunálnych odpadov, v roku 2035 bude skládkovaných iba 10 % komunálnych odpadov.

Do pozornosti kladieme Akčný plán pre zavedenie cirkulárnej ekonomiky (https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_sk); ktorý je plánom Európskej únie pre vysporiadanie sa s ekologickými dôsledkami nevhodných odpadových politík.

Na určenie prípustnosti zámeru v krajine (§ 11 a § 12 zákona o životnom prostredí č. 17/1992 Zb.) ako aj ako odborný základ prípadných navrhovaných environmentálnych opatrení (§ 17 ods. 1 zákona o životnom prostredí) na uvedené požadujeme environmentálne hodnotenie dopadov stavieb na krajinu a obyvateľa (napr. formou hodnotenia a certifikácie GreenPass <https://www.environmentalnehodnotenie.sk/>, <https://greenpass.io/>). Na základe výsledkov krajinného hodnotenia žiadame, aby sám navrhovateľ určil primerané environmentálne opatrenia.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke č. 7:

Pri navrhovanej činnosti vzniká min. množstvo odpadov, ktoré sú vhodné na zhodnocovanie. Nakladanie s odpadmi bude v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve. Riešené je v príslušných kapitolách predloženého zámeru.

Vyhodnotenie požiadavky č. 7 Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Pri príprave územia na ťažbu a počas ťažby a úpravy štrkopieskov budú vznikať odpady. Časť skrývkového humusového materiálu bude odvážaná na iné poľnohospodárske pozemky vo vlastníctve navrhovateľa a časť bude dočasne skladovaná v ťažobnom priestore, odkiaľ bude postupne vyvážaná podľa požiadaviek. Podstatná časť technologickej skrývky bude využitá pri úprave terénnych nerovností a technologických ciest. Odpady z ťažby budú využité pri úprave technologických komunikácií a po ukončení ťažby sa využije pri rekultivačných prácach. Sedimenty usadzované v sedimentačnej jame sa môžu využiť ako komerčný produkt. Podľa ustanovení § 9 ods. 3 zákona NR SR č. 514 /2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na ukladanie iných odpadov ako ťažobných odpadov do vytŕažených priestorov vzťahujú osobitné predpisy. Po vytŕažení štrkopieskov podzemné vody zaplavia vytŕažený priestor, odpady sa do vytŕaženého priestoru nebudú zaväzovať. Nebezpečné odpady budú pochádzať výhradne z drobnej údržby mechanizmov používaných pri ťažbe a budú v ťažobnom priestore zhromažďované v k tomu určených obaloch (kontajnery a sudy). Opravy s výnimkou drobnej údržby nebudú uskutočňované v ťažobnom priestore, ale v odborných servisných firmách.

Pôvodca odpadov musí pri nakladaní s odpadmi rešpektovať ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti odpadového hospodárstva a to najmä zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, vyhlášku MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a ďalšie súvisiace predpisy a VZN obce. Nebezpečné odpady je držiteľ povinný odovzdať len oprávnenej organizácii. Zmesový komunálny odpad a jeho oddelené zložky je potrebné zhromažďovať v zberných nádobách zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci. Pre prípad havárie sa v areáli bude nachádzať havarijná súprava, ktorá bude obsahovať nádobu, nasávacie materiály (handry, perlit a pod.), lopatu, metlu a gumené rukavice. Odpad kontaminovaný nebezpečnými látkami (kategória N) vzniknutý pri odstraňovaní prípadnej havárie bude do doby jeho odovzdania na zneškodnenie oprávnenej osobe dočasne uložený v nepriepustnej nádobe.

Požiadavka A):

Žiadame, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa § 29 ods. 13 zákona EIA obsahovali aj:

- I. prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa § 2 písm. zh) až zj) zákona OPK č. 543/2002 Z. z.
- II. opatrenia ochrany vôd podľa § 5 až § 11 Vodného zákona
- III. opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- IV. opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle § 29 ods. 3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; Navrhujeme, aby navrhovateľ akceptoval nasledovné opatrenia (ktoré sa v praxi osvedčili ako tzv. best available techniques – BAT – krajinných environmentálnych opatrení) alebo sám navrhol k nim lepšiu alternatívu resp. riešenie, ktoré dané environmentálne oblasti splní lepšie/vhodnejšie a to na základe výsledkov požadovaného krajinného hodnotenia. V rámci doplňujúcej informácie žiadame komparatívnu analýzu výhod

a nevýhod a zdôvodnenie výsledného vybraného riešenia. Uvedená požiadavka sa vzťahuje k revitalizačnej fáze navrhovanej činnosti.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke A):

Predmetom navrhovanej činnosti nie je výstavba, environmentálne opatrenia sú v zámere určené. Vyššie uvedené požiadavky sú vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti v zámere primerane riešené.

Vyhodnotenie požiadavky A) Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Po vyťažení lokality sa vytvorí územie s ďalšou akumuláciou vody s predpokladom vytvorenia podmienok pre ďalšie oživenie územného systému ekologickej stability a biodiverzity územia. Vytvorenie vodnej plochy s následným rozvojom porastu vodných rastlín a brehových porastov bude pozitívnym vplyvom na biodiverzitu územia s prevládajúcou plochou monokultúry ornej pôdy. Nové vodné plochy budú pozitívne vplývať na biodiverzitu fauny a flóry. Vodná plocha je krajinným prvkom s vyšším koeficientom ekologickej stability ako veľkoplošne obhospodarovaná orná pôda.

Materiál nachádzajúci sa medzi ornícou a štrkopieskami (tzv. technologická skrývka) bude podľa možnosti a potrieb použitý na zasypávanie depresných polôh, tak aby sa nemusel vytvárať ani odval nepotrebného materiálu. V prípade potreby (v prípade odstraňovania technologickéj skrývky vo väčšom množstve, ako bude potrebné na zasypávanie depresných polôh) takto vytváraný odval sa umiestni mimo ťažobného priestoru, ako protipovodňový ochranný val. Záujmové územie nie je súčasťou žiadneho vodohospodársky chráneného územia alebo pásma hygienickej ochrany vodného zdroja. Vodné toky, pretekajúce územím obce Milhost' sú v zmysle Prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z. ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov vodohospodársky významné toky. Splaškové odpadové vody nevznikajú, zamestnaní využívajú mobilné suché WC. Navrhovaná činnosť nevyžaduje odvádzanie dažďových vôd, dažďové vody budú vsakovať do podlažia, zmena oproti súčasnému stavu sa nenavrhuje. Vody z procesu triedenia suroviny, ktorý sa vykonáva mokrým spôsobom, sú vypúšťané do sedimentačnej nádrže. Po odsedimentovaní sa voda vracia späť do procesu. Usadené drobné sedimenty v sedimentačnej jame sa využívajú ako komerčný produkt. Voda sa odoberá z odťaženého štrkoviska a po vyčírení vody v sedimentačnej jame sa vypúšťa na pôvodné miesto, je recirkulovaná. Voda z triedenia štrkopieskov neobsahuje znečisťujúce látky a ani prioritné látky uvedené v Prílohe č. 1 k zákonu č. 364/2004 Z. z. o vodách v aktuálnom znení. Za účelom vyhodnotenia činnosti vplyvu na podzemné vody bolo doložené Posúdenie hydrogeologických pomerov v miestach plánovanej ťažby štrkopieskov na ložisku Milost', ktoré bolo vypracované doc. Ing. Ladislavom Tometzom, PhD. – INHYGEO, Škultétyho 2, 040 01 Košice zo dňa 23.11.2021. Posúdený bude aj súlad navrhovanej činnosti s článkom 4.7 Rámcovej smernice o vode v zmysle § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Pri príprave územia na ťažbu a počas ťažby a úpravy štrkopieskov budú vznikať odpady. Časť skrývkového humusového materiálu bude odvážaná na iné poľnohospodárske pozemky vo vlastníctve navrhovateľa a časť bude dočasne skladovaná v ťažobnom priestore, odkiaľ bude postupne vyvážaná podľa požiadaviek. Podstatná časť technologickéj skrývky bude využitá pri úprave terénnych nerovností a technologických ciest. Odpady z ťažby budú využité pri úprave technologických komunikácií a po ukončení ťažby sa využije pri rekultivačných prácach. Sedimenty usadzované v sedimentačnej jame sa môžu využiť ako komerčný produkt. Podľa ustanovení § 9 ods. 3 zákona NR SR č. 514 /2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na ukladanie iných odpadov ako ťažobných odpadov do vyťažených priestorov vzťahujú osobitné predpisy. Po vyťažení štrkopieskov podzemné vody zaplavia vyťažený priestor, odpady sa do vyťaženého priestoru nebudú zavážať. Nebezpečné odpady

budú pochádzať výhradne z drobnej údržby mechanizmov používaných pri ťažbe a budú v ťažobnom priestore zhromažďované v k tomu určených obaloch (kontajnery a sudy). Opravy s výnimkou drobnej údržby nebudú uskutočňované v ťažobnom priestore, ale v odborných servisných firmách.

Požiadavka B):

Zaujímá nás vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov s predchádzajúcimi a budúcimi činnosťami navrhovateľa v území, najmä vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov doterajších ťažieb spolu.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke B):

Navrhovaná činnosť priestorovo súvisí s inými ťažobnými činnosťami vykonávanými južne od Košíc, viazanými na košickú štrkovú formáciu kvartérneho veku. Jedná sa o ťažbu štrkopieskov severne od záujmového územia na území obce Kechnec, ktorú vykonávala spoločnosť ALAS Kechnec s.r.o. (ALAS Slovakia s.r.o.). V priemere sa za roky 2016 - 2020 na území obce Kechnec vyťažilo 267,94 tis. t/rok štrkopieskov a na území obce Milhost' v DP Milhost' 56,84 tis. t/rok a mimo DP 91,98 tis. t/rok. Vplyvy ťažobných činností na obyvateľstvo, na povrchové a podzemné vody a na predmety ochrany územia NATURA 2000 sú kumulatívne. Nakoľko tieto činnosti sú situované v dostatočnej vzdialenosti od zastavaných území dotknutých obcí, nepredpokladajú sa významné negatívne vplyvy ťažby (hluk, vibrácie, prašnosť) na kvalitu života obyvateľov najbližších obytných zón. Expedícia suroviny oboch ťažobných spoločností vedie rovnakou dopravnou trasou. Z dôvodu, že sa jedná o malo frekventované cesty prevažne mimo obytné územie nie je predpoklad významného negatívneho ovplyvnenia dopravy na dotknutom území. Ťažba štrkopieskov neovplyvňuje hladinu a generálny smer prúdenia podzemnej vody. Pri štandardnej prevádzke nie je predpoklad ovplyvnenia kvality podzemnej vody. Riziko ohrozenia kvality podzemných vôd je aj z poľnohospodárskej činnosti, vykonávanej poľnohospodárskymi strojmi, hnojením poľnohospodárskej pôdy a zaplavovaním územia riekou Hornád. V dôsledku ťažby štrkopieskov na ložiskách dochádza k odkrývaniu hladiny podzemnej vody a k záberom poľnohospodárskej pôdy, ktorá je lovným biotopom vtákov. Z dôvodu, že v okolí je veľký podiel poľnohospodárskej pôdy nie je predpoklad, že úbytok pôdy spôsobí negatívny vplyv na druhy, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Košická kotlina. Nové vodné plochy budú pozitívne vplývať na biodiverzitu fauny a flóry. Vodná plocha je krajinným prvkom s vyšším koeficientom ekologickej stability ako veľkoplošne obhospodarovaná orná pôda. Z dostupných informácií sa iné činnosti, ako ťažba štrkopieskov v záujmovom území nezistili.

Vyhodnotenie požiadavky B) Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie: Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa. Požadované je uvedené v zámere v časti „IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území“.

Požiadavka C):

Keďže sa priamo zasahuje do podzemného útvaru podzemnej vody a ten sa transformuje na pozemný útvar, tak je nutné vyhodnotenie vplyvov na vody podľa Smernice o vodách (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=legissum:l28002b>) na ktorom bezpodmienečne trváme.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke C):

Súčasťou zámeru je vyhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti na podzemné a povrchové vody, spracované je posúdenie hydrogeologických pomerov v miestach plánovanej ťažby štrkopieskov, súčasťou ktorého je posúdenie vplyvu ťažby ložiska štrkopieskov na

existujúce vodárenské zdroje. Pred povolením navrhovanej činnosti sa bude postupovať v zmysle vodného zákona, riešené budú potrebné povolenia orgánu štátnej vodnej správy.

Vyhodnotenie požiadavky C) Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

V dôsledku prevádzkovania navrhovanej činnosti sa nepredpokladá vplyv na množstvo a kvalitu povrchovej vody. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti sa nepredpokladá ovplyvnenie režimu podzemných vôd. Ku kontaminácii podzemnej vody môže výnimočne dôjsť v čase prevádzky skladu v prípade neštandardných alebo havarijných situácií, ako je nesprávna manipulácia s látkami, uvoľnenie palív a olejov z motorových vozidiel a strojov následkom nehôd, zlý technický stav mechanizmov a pod. Pre prípad havárií je nutné postupovať v zmysle havarijného plánu. Pri dodržiavaní prevádzkového poriadku, technologických postupov a príslušných predpisov a noriem a navrhovaných opatrení nie je predpoklad ovplyvnenia kvantitatívnych a kvalitatívnych pomerov povrchových a podzemných vôd záujmového územia. Z posúdenia hydrogeologických pomerov v miestach plánovanej ťažby štrkopieskov na ložisku Milhošť (Príloha č. 2 zámeru) vyplýva, že predmetná plánovaná ťažba štrkopieskov neovplyvní kvalitu a kvantitu podzemných vôd využívaných vodárenských zdrojov obcí Milhošť a Kechnec.

Povinnosť navrhovateľa požiadať pred povolením činnosti o stanovisko príslušného orgánu štátnej vodnej správy podľa § 16a vodného zákona, v ktorom sa posúdi súlad s článkom 4.7 Rámcovej smernice o vode, bola navrhovateľovi uložená aj vo výrokovvej časti rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

V záväznom stanovisku orgán štátnej vodnej správy určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka. Orgán štátnej vodnej správy povolí výnimku podľa § 16a ods. 10 vodného zákona, ak sa bude vyžadovať, ak budú v súvislosti s činnosťou žiadateľa splnené podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Požiadavka D):

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa § 20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA.

Žiadame vyššie uvedené informácie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Vyjadrenie navrhovateľa k požiadavke D):

Na základe charakteru navrhovanej činnosti a analýzy súčasného stavu jednotlivých zložiek životného prostredia boli identifikované predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo a popisným spôsobom zhodnotené v príslušných kapitolách predloženého zámeru.

Vyhodnotenie požiadavky D) Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie: Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie sa stotožňuje so stanoviskom navrhovateľa. Zámer navrhovanej činnosti obsahuje 3 prílohy. Príloha č. 1 sa venuje zakresleniu ťažobného územia Milhošť 3. V prílohe č. 2 je uvedené posúdenie hydrogeologických pomerov v miestach plánovanej ťažby štrkopieskov na ložisku Milhošť. V prílohe č. 3 je popísaný prieskum fauny a primerané posúdenie vplyvu pokračovania v ťažbe štrkopieskov na pozemkoch ložiska a štrkopieskov Milhošť 3 na predmety ochrany CHVÚ Košická kotlina a ÚEV Hornádske meandre.

Stanoviská dotknutých orgánov boli k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti prevažne kladné a nepožadovali ďalšie posudzovanie podľa zákona. Písomné stanoviská od subjektov, ktoré ich nedoručili v termíne podľa § 23 ods. 3 zákona sa považujú za súhlasné.

Okresný úrad podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku oznámil listom č. OU-KS-OSZP-2022/007136-008 zo dňa 11.04.2022 účastníkom konania a zúčastneným osobám, že majú **možnosť sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia**, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Do spisu bolo možné nahliadnuť (robiť z neho kópie, odpisy a výpisy) na okresnom úrade v pracovných dňoch v časoch úradných hodín a v lehote do 5 kalendárnych dní odo dňa doručenia uvedeného oznámenia sa písomne vyjadriť k predmetnej veci.

V stanovenej lehote k uvedenému bolo doručené nasledovné stanovisko:

Združenie domových samospráv, so sídlom Rovniankova 14, P.O.BOX 218, 851 02 Bratislava, doručilo dňa 19.04.2022 elektronickou poštou žiadosť o informácie o životnom prostredí a vykonanie konzultácií s nasledovnými pripomienkami (uvedená citácia predmetného stanoviska):

Okresný úrad nás listom č. OU-KS-OSZP-2022/007136-008 zo dňa 11.04.2022 informoval o zabezpečení podkladov rozhodnutia a o tom, že všetky relevantné podklady majú byť zverejnené na stránke <https://www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/tazba-strkopieskov-milhost-3>; avšak na tejto stránke sa nachádza len zverejnený zámer avšak sa už nenachádzajú stanoviská dotknutých orgánov a verejnosti ani doplňujúca informácia navrhovateľa, hoci tieto podľa § 29 ods. 3 zákona EIA predstavujú podklady, na základe ktorých má byť vydané rozhodnutie EIA a hoci podľa § 24 ods. 1 písm. i) zákona EIA mal okresný úrad povinnosť tieto informácie zverejniť na webovej stránke. Žiadame uvedenú chybu odstrániť a byť informovaný o tom, že sa tak už stalo.

Podľa čl. 4 ods. 1 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/mvDY4>) má verejnosť právo na informácie v požadovanej forme aj vo vzťahu k predmetnému projektu pričom úrad podľa čl. 4 ods. 2 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/gFGL8>) je povinný tieto informácie sprístupniť; **Osobitne žiadame o zverejnenie doručených stanovísk dotknutých orgánov, obcí či navrhovateľa a to tak, že všetky tieto informácie budú zverejnené na internetovej stránke predmetného projektu na portáli [enviroportal.sk](https://www.enviroportal.sk).**

Žiadame zverejnenie všetkých uvedených relevantných informácií vo vzťahu k predmetnému projektu tak, aby sme si reálne mohli riadne a včas uplatniť právo podľa čl. 6 ods. 3 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/ikFJ0>) **vo forme konzultácie** podľa čl. 5 až 8 platnej Smernice EIA č. 2011/92/EÚ a taktiež aby bol dodržaných ich charakter podľa bodu 23, 24, 29, 34 a 34 preambuly k novele Smernice EIA č.2014/52/EÚ (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:02011L0092-20140515>) **a podania záverečného vyjadrenia pred vydaním rozhodnutia** tak, aby sme reálne ovplyvnili výsledok zisťovacieho konania v rozhodnutí tak, že bude obsahovať relevantné environmentálne opatrenia znižujúce a eliminujúce negatívne dopady projektu na životné prostredie a posilňujúce pozitívne dopady na životné prostredie v súlade s čl. 6 ods. 4 Aarhuského

dohovoru (<https://shorturl.at/ijwVX>) a teda takto sme reálne ovplyvnili výsledok projektu ešte v čase, kedy sú otvorené všetky možnosti.

Podľa čl. 3 ods. 1 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/tDH13>) Slovenská republika transponovala ustanovenia Aarhuského dohovoru do národného osobitného právneho predpisu – zákona EIA č. 24/2006 Z. z. (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html>), na ktorý sa uplatňuje národný všeobecný právny predpis – správny poriadok (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1967/71/20180901.html>). Žiadame úrad, aby vnútroštátne právne predpisy aplikoval tak, že budú vo vzťahu k ZDS ako reprezentantovi verejnosti dodržané ustanovenia čl. 3 ods. 2 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/jlsIW>), čl. 3 ods. 3 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/bxSY1>), čl. 3 ods. 4 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/egnJT>) a čl. 3 ods. 8 Aarhuského dohovoru (<https://shorturl.at/mwS35>). Podľa čl. 3 ods. 2 správneho poriadku (<https://shorturl.at/osFJT>) „Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.“; podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku (<https://shorturl.at/wDFQS>) „Správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.“. **Žiadame teda úrad o súčinnosť so ZDS spočívajúcu v efektívnej komunikácii tak, aby ZDS boli poskytnuté všetky relevantné informácie vo vzťahu k predmetnému projektu tak, aby si mohla uplatniť všetky procesné prostriedky v zmysle slovenského právneho poriadku na presadzovanie a obhajobu environmentálnych záujmov verejnosti zabezpečili reálne uplatnenie uvedených ustanovení Aarhuského dohovoru a Smernice o EIA; voľbu procesných prostriedkov nechávame na úrade. Dôležitý je teda tzv. eurokonformný výklad slovenských právnych predpisov.**

V zmysle čl. 4 a čl. 5 Aarhuského dohovoru (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/43/20060204>) žiadame o všetky informácie o životnom prostredí vo forme zaobstaraných stanovísk a doplňujúcej informácie tak, aby sme mohli podľa čl. 6 Aarhuského dohovoru reálne ovplyvniť výsledok projektu; v zmysle čl. 4 ods. 1 Aarhuského dohovoru žiadame ich zverejniť na stránke enviroportal.sk. **Po obdržaní/zverejnení predmetných informácií o životnom prostredí máme záujem vykonať k predmetnému projektu konzultácie**, t. j. odbornú diskusiu tak, aby naše stanoviská a vyjadrenia boli v primeranej forme a rozsahu zapracované do rozhodnutia EIA k predmetnému projektu a to tak, aby bola dodržaná Smernica o EIA (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aev0032>) a to najmä jej čl. 5 až 8.

Pri konzultáciách je potrebné aby spĺňali charakteristiku konzultácie Smernice EIA; t. j. aby nám bolo umožnené efektívne sa podieľať na výsledku projektu, t. j. ovplyvnenie realizácie v čase kedy sú otvorené všetky možnosti a varianty ďalšieho postupu v predmetnom projekte a to otvorenú a priamo odbornou diskusiou so všetkými zainteresovanými. Konzultáciu je možné vykonať v rámci konania úradným spôsobom alebo aj neúradným spôsobom pri zachovaní ich charakteristiky podľa Smernice o EIA; v prípade záujmu konzultovať zámer so ZDS mimoúradne, rezervujte si termín tu: <https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk>. Po mimoúradnom absolvovaní konzultácie oboznámime úrad s ich záverom.

Za účelom správneho vybavenia veci a za účelom zmierneného vybavenia veci (§ 3 ods. 4 správneho poriadku) žiadame realizáciu konzultácií s verejnosťou (§ 63 zákona EIA).

Vo vzťahu k rozhodnutiu:

- a) ***Žiadame o zrozumiteľné vysvetlenie priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie, objasnenie a porovnanie jednotlivých variantov a určenie environmentálnych opatrení pre nasledujúce povoľovacie procesy.*** Zaujíma nás najmä z hľadiska ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Následne žiadame určiť aj environmentálne opatrenia a to aj na základe návrhov ZDS z pôvodného písomného stanoviska.
- b) Chceme tiež upozorniť, že rozhodnutie je podľa § 29 ods. 3 zákona EIA potrebné založiť na vyhodnotení a uplatnení kritérií podľa prílohy č. 10 k zákonu EIA pričom sa má prihliadať na doručené stanoviská. Preto ***v rozhodnutí nezabudnite uviesť, ktoré kritériá podľa prílohy č. 10 ste pri rozhodnutí uplatnili, ako ste ich uplatnili a ako ste zohľadnili doručené stanoviská*** (vrátane stanoviska ZDS).
- c) Vo vzťahu k určeniu podmienok rozhodnutia podľa § 29 ods. 13 zákona EIA upozorňujeme, že nimi nemôžu byť odvolávky na zákonné povinnosti alebo všeobecné povinnosti ale ***podmienkami rozhodnutia musia byť konkrétne opatrenia.*** V rozhodnutí nezabudnite ***pri určovaní podmienok zväžiť návrhy ZDS na opatrenia,*** ktoré sme uviedli v pôvodnom stanovisku a v odôvodnení uviesť, prečo ste konkrétny návrh ZDS akceptovali alebo neakceptovali (§ 20a zákona EIA).

Vyhodnotenie žiadosti o informácie o životnom prostredí Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie oznámil listom č. OU-KS-OSZP-2022/007136-008 zo dňa 11.04.2022, že do spisu je možné nahliadnuť (robiť si z neho kópie, odpisy a výpisy) na Okresnom úrade Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70 Košice v čase úradných hodín. Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie nie je povinný zverejňovať informácie o doručených stanoviskách dotknutých orgánov a verejnosti. Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ods. 24 ods. 1 písm. i) príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia. Z uvedeného jasne vyplýva, že možnosť nahliadnuť do spisu bola umožnená fyzickým osobám, právnickým osobám, dotknutým orgánom a dotknutej verejnosti na vyššie uvedenom mieste v čase úradných hodín.

Zrozumiteľné vysvetlenie priamych a nepriamych vplyvov na životné prostredie, objasnenie a porovnanie jednotlivých variantov a určenie environmentálnych opatrení pre nasledujúce povoľovacie procesy je uvedené v zámere navrhovanej činnosti, ktorý je zverejnený na stránke www.enviroportal.sk. Konkretizácia a špecifikácia environmentálnych opatrení je uvedená v zámere navrhovanej činnosti a vyhodnotení požiadaviek Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie, doručených od ZDS v rozhodnutí zo zisťovacieho konania.

Stanoviská a vyjadrenia boli v primeranej forme a rozsahu zapracované do rozhodnutia vydanom v zisťovacom konaní k predmetnému zámeru navrhovanej činnosti.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodol rozhodnutím č. OU-KS-OSZP-2022/7139-013 zo dňa 05.05.2022 podľa § 29 ods. 2 zákona, že navrhovaná činnosť „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ umiestnená na území Košický kraj, okres Košice-okolie, obec Milhošť, katastrálne územie Milhošť, KN-C: parc. č. 364/7,

364/10, 364/11, KN-E: parc. č. 362/1, 424, 425, 426 sa nebude posudzovať podľa zákona. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.06.2022.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie prijal dňa 04.08.2022 od Okresnej prokuratúry Košice-okolie, Štúrova 7, 041 47 Košice, podnet na vydanie protestu prokurátora proti rozhodnutiu č. OU-KS-OSZP-2022/7139-013 zo dňa 05.05.2022 zo strany Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava a zároveň Okresná prokuratúra Košice-okolie požiadala listom č. Pd 129/22/8806-2 zo dňa 03.08.2022 o predloženie rozhodnutia č. OU-KS-OSZP-2022/7139-013 zo dňa 05.05.2022. Okresný úrad Košice-okolie listom č. OU-KS-OSZP-2022/013464-003 zo dňa 12.08.2022 postúpil na Okresnú prokuratúru Košice-okolie celý spisový materiál č. OU-KS-OSZP-2022/007136 vrátane požadovaného rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie prijal dňa 14.09.2022 od Okresnej prokuratúry Košice-okolie, Štúrova 7, 041 47 Košice, protest prokurátorky proti rozhodnutiu č. OU-KS-OSZP-2022/7139-013 zo dňa 05.05.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10.06.2022. Podľa § 23 ods. 2 písm. f) zákona o prokuratúre prokurátorka navrhla protestom napadnuté rozhodnutie zrušiť. Prokurátorka protest odôvodnila tým, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, ods. 5, § 32, § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších právnych predpisov a Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, pri rozhodovaní nevychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu keď neakceptoval stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny doručené listom č. 6739/2022-6.3 zo dňa 22.04.2022 po zákonom stanovenej lehote podľa § 24 ods. 6 zákona.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, v súlade s § 24 ods. 4 zákona o prokuratúre a § 33 ods. 2 správneho poriadku listom č. OU-KS-OSZP-2022/007136-015 zo dňa 11.10.2022 upovedomil účastníkov konania o proteste prokurátorky a vyzval ich aby sa v lehote do 5 pracovných dní odo dňa doručenia upovedomenia vyjadrili k podanému protestu prokurátorky Okresnej prokuratúry Košice-okolie č. Pd 129/22/8806-4 zo dňa 09.09.2022.

Na Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, boli k oboznámeniu sa s podkladmi doručené nasledovné stanoviská:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia ochrany prírody a biodiverzity, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny listom č. 6739/2022-6.3 zo dňa 17.10.2022 v odpovedi uvádza, že s predloženým protestom prokurátorky sa v plnej miere stotožňuje.

Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava elektronickou poštou zo dňa 17.10.2022 zaslalo vyjadrenie, v ktorom uvádza, že s protestom prokurátorky č. Pd 129/22/8806-4 sa v plnej miere stotožňuje a žiada mu v plno rozsahu vyhovieť. K právnej argumentácii okrem zdôvodnenia protestu prokurátorky uvádza aj tú skutočnosť, že účelom zákona EIA je podľa § 2 zlepšovať životné prostredie a eliminovať negatívne vplyvy projektov na životné prostredie; formalistické vybavenie stanovísk ako oneskorených nevedlo k naplneniu účelu a cieľa zákona EIA, nakoľko nie všetky vplyvy boli vyhodnotené. Zároveň je taktiež nutné lehotu na podávanie stanovísk chápať nie ako

prekluzívnu lehotu ale len ako poriadkový; z čoho zároveň vyplýva, že protest prokurátorky je oprávnený a dôvodný.

UND-ŠTRKOPIESKY, s.r.o., Rastislavova 106, 040 01 Košice, IČO: 36 582 409 listom zo dňa 17.10.2022 zaslal nasledovné vyjadrenie (uvedená citácia vyjadrenia):

Naša spoločnosť podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov predložila Okresnému úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie, zámer navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ na zisťovacie konanie. Prílohou č. 3 zámeru bol Prieskum fauny a primerané posúdenie vplyvu pokračovania v ťažbe štrkopieskov na zamenených pozemkoch ložiska štrkopieskov Milhošť 3 na predmety ochrany CHVÚ Košická kotlina a ÚEV Hornádske meandre. Práce na spracovaní zámeru navrhovanej činnosti vrátane spracovania prieskumu územia a spracovania primeraného hodnotenia vplyvov na územie Natura 2000 boli zahájené v 9/2021. Prvé osvedčenia autorizovaných osôb, ktoré sú oprávnené vyhotovovať primerané hodnotenia vplyvov plánov alebo projektov na územie európskej sústavy chránených území Natura 2000 MŽP SR vydalo 25.11.2021. V čase zahájenia prác nebola žiadna autorizovaná osoba na vypracovanie primeraného posúdenia a taktiež sa nám nepodarilo zistiť, kedy budú vydané osvedčenia pre autorizované osoby. Na základe toho sme na vypracovanie primeraného hodnotenia vplyvov na územie Natura 2000 oslovili zoológa a ornitológa MVDr. Samuela Pačenovského, ktorý pracuje v Štátnej ochrane prírody SR a dlhé roky sa venuje ochrane vtáctva a jeho biotopov.

Príslušný orgán sa stotožnil s názorom vyjadreným v proteste prokurátorky a uznal, že ustanovenia § 3 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 32 a § 46 správneho poriadku boli v napadnutom rozhodnutí porušené a protestu prokurátorky vyhovel v plnom rozsahu.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 69 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) a podľa § 24 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) konajúc o proteste prokurátora Okresnej prokuratúry Košice-okolie pod č. Pd 129/22/8806-4 zo dňa 09.09.2022, proti rozhodnutiu č. OU-KS-OSZP-2022/007136-013 zo dňa 05.05.2022 vo veci posúdenia zámeru navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ podľa § 29 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. **vyhovel protestu prokurátora** a napadnuté rozhodnutie Okresného úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-KS-OSZP-2022/007136-013 zo dňa 05.05.2022 vo veci posúdenia zámeru navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ zo dňa 05.05.2022 podľa § 29 ods. 2 zákona **zrušil** rozhodnutím č. OU-KS-OSZP-2022/007136-019 zo dňa 24.10.2022 (toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.11.2022) a pokračoval v zisťovacom konaní.

Na základe vyššie uvedeného sa Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie tiež dôsledne venoval podmienkam a pripomienkam uvedeným v záväznom stanovisku **Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny** č. 6739/2022-6.3 zo dňa 22.04.2022, ktoré znie:

Ministerstvo ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) po preštudovaní zámeru, ako aj na základe stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) č. ŠOP SR/534-004/2022 zo dňa 08.04.2022, vydáva v zmysle § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z. k predloženému zámeru nasledovné záväzné stanovisko.

Územie navrhnuté na ťažbu je súčasťou Chráneného vtáčieho územia Košická kotlina, ktorého účelom je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov sokola rároha, sovy dlhochvostej, d'atľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenie podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Dotknuté územie je významným migračným koridorom i hniezdiskom vtákov.

V bezprostrednej blízkosti dotknutého územia, cca 650 m východne od zámeru sa nachádza územie európskeho významu Hornádske meandre (SKUEV0944).

Podľa dokumentácie regionálneho systému ekologickej stability okresu Košice-okolie sa vo vzdialenosti cca 630 m nachádza biocentrum regionálneho významu Hornád – Trstené, najsevernejšia hranica prenikania ponticko - panónskej flóry a fauny a medzinárodne významná migračná trasa vtákov, evidujeme tu aj trávinnno-bylinné biotopy národného významu Lk 7 Psiarkové aluviálne lúky.

Územie navrhnuté na ťažbu štrkopieskov Milhošť 3 tvorí prevažne orná pôda, na ktorej sa pestujú poľnohospodárske plodiny. V území je možný výskyt prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*) a chrapkáča poľného (*Crex crex*), loví tu orol kráľovský (*Aquila heliaca*), sokol rároh (*Falco cherrug*) aj bocian biely (*Ciconia ciconia*).

V bezprostrednej blízkosti parciel KN-C č. 364/7 a 364/11 sa nachádza depresia spojená s vodnou plochou v dobývacom priestore Milhošť 3, v ktorej sa vytvorilo mokrad'ové spoločenstvo.

V časti III.16. *Fauna a flóra* sa uvádza všeobecná charakteristika vegetácie a flóry obce, k. ú. Milhošť, ale chýba charakteristika priamo dotknutého územia a jeho bezprostredného okolia. V segetálnych spoločenstvách sa môžu vyskytovať vzácne i ohrozené druhy rastlín, v priestore ťažby sa môžu vyskytovať aj invázne druhy rastlín, na mokrad' po dobývacom priestore Milhošť môžu byť viazané chránené druhy živočíchov.

V časti IV. 3.6. *Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy* nie sú dostatočne zhodnotené. V časti IV.10. *Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie* nie sú navrhnuté primerané opatrenia. Súčasťou zámeru je aj tzv. primerané hodnotenie vplyvov na chránené územia európskej sústavy Natura 2000, ktoré však nie je vypracované autorizovanou osobou v zmysle § 28a zákona č. 543/2002 Z. z.

V primeranom hodnotení v časti II. *Vyhodnotenie podkladov pre primerané hodnotenie* chýba vyhodnotenie kvality, dostupnosti, úplnosti a podrobnosti použitých podkladov, ktoré sú obmedzené iba na informácie poskytnuté objednávateľom primeraného hodnotenia. Vôbec nebol zohľadnený napr. schválený Program starostlivosti o CHVÚ Košická kotlina na roky 2018 – 2047. Absentujú taktiež podrobnejšie údaje o biologickom prieskume a použitých metódach.

Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov v primeranom hodnotení je obmedzené iba na jeden plánovaný projekt, ostatné plánované ani zrealizované aktivity v okolí, predovšetkým ťažba štrkopieskov v CHVÚ Košická Kotlina neboli zohľadnené.

Za najzávažnejší nedostatok primeraného hodnotenia považuje ministerstvo vyhodnotenie vplyvov, kde ako podiel ovplyvnenej populácie druhu k jeho populácii v dotknutom CHVÚ Košická kotlina uvádza pre chránené druhy bociana bieleho 5,7 %, sokola rároha 22,2%, orla kráľovského 22,2% a pre prepelicu poľnú 1,5%, kde všetky uvedené vplyvy sú vyhodnotené ako mierne negatívne (-1). Podľa uvedenej metodiky je však ako maximálna hranica významného negatívneho vplyvu uvedená plocha 1% plochy ovplyvneného biotopu alebo populácie druhu, čo znamená, že významnosť vplyvov na predmetné druhy by mala byť hodnotená ako významne negatívny vplyv (-2). Z uvedeného dôvodu sa zo záverom primeraného hodnotenia nestotožňujeme. Upozorňuje, že v prípade identifikovaného významne negatívneho vplyvu sa navrhovaná činnosť neodporúča realizovať. Na projekt s významne negatívnym vplyvom, ktorý je možné realizovať, sa vzťahuje ustanovenie § 28 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z. z.

Nakoľko vyhodnotenie vplyvov na CHVÚ Košická kotlina nevypracovala autorizovaná osoba v zmysle § 28a zákona č. 543/2002 Z. z., primerané hodnotenie nie je vypracované v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. a nemožno ho preto akceptovať.

Zároveň ministerstvo považuje vyhodnotenie vplyvov na záujmy ochrany prírody a krajiny za nedostatočné a nesprávne, preto požaduje pokračovať v procese posudzovania vplyvov zámeru na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. Navrhovaná ťažba je síce pokračovaním ťažby, ale v území hodnotnom na záujmy ochrany prírody a krajiny, preto je potrebné dôkladne a správne vyhodnotiť vplyv zámeru na všetky záujmy ochrany prírody a krajiny.

V správe o hodnotení požaduje:

- Vypracovať charakteristiku súčasného stavu životného prostredia (fauna, flóra, vegetácia, biotopy) na základe aktuálnych biologických prieskumov v dotknutom území.
- Na základe výsledkom aktuálnych prieskumov vyhodnotiť vplyvy na faunu, flóru, flóru, vegetáciu/biotopy, chránené územia, prvky ÚSES a na krajinu.
- Ako samostatnú prílohu správy o hodnotení vypracovať dokumentáciu primeraného hodnotenia, ktorá vyhodnotí vplyvy na chránené územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 podľa Metodiky významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 (ŠOP SR, 2014, 2016) autorizovanou osobou v zmysle § 28a zákona č. 543/2002 Z. z. Zoznam autorizovaných osôb je zverejnený na stránke ministerstva (<https://www.minzp.sk/files/sekcia-ochranyprirodyakrajiny/autorizovaneosoby/zoznam-autorizovanych-osob.pdf>).
- Pre všetky identifikované negatívne vplyvy navrhnúť konkrétne zmiernujúce opatrenia, pričom upozorňuje, že za zmiernujúce opatrenie sa nepovažuje dodržiavanie platných legislatívnych predpisov.
- Do zmiernujúceho opatrenia na výsadbu pôvodných druhov ovocných stromov kvôli podpore hniezdenia dravých vtákov aj spevavcov požaduje doplniť tiež pôvodné druhy topoľov (topoľ biely a topoľ čierny) z dôvodu podpory hniezdenia orla kráľovského.
- Navrhnúť požiadavky na monitoring záujmov ochrany prírody a krajiny (prvky, čas a trvanie monitoringu, adresáta i spôsob odovzdávania výstupov).

Vyjadrenie navrhovateľa UND-ŠTRKOPIESKY, s.r.o., Rastislavova 106, 040 01 Košice, IČO: 36 582 409 listom zo dňa 17.10.2022 (uvedená citácia vyjadrenia):

Naša spoločnosť podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov predložila Okresnému úradu Košice-okolie, odboru starostlivosti o životné prostredie, zámer navrhovanej činnosti „Ťažba štrkopieskov Milhošť 3“ na zisťovacie konanie. Prílohou č. 3 zámeru bol Prieskum fauny a primerané posúdenie vplyvu pokračovania v ťažbe štrkopieskov na zamenených pozemkoch ložiska štrkopieskov Milhošť 3 na predmety ochrany CHVÚ Košická kotlina a ÚEV Hornádske meandre. Práce na spracovaní zámeru navrhovanej činnosti vrátane spracovania prieskumu územia a spracovania primeraného hodnotenia vplyvov na územie Natura 2000 boli zahájené v 9/2021. Prvé osvedčenia autorizovaných osôb, ktoré sú oprávnené vyhotovovať primerané hodnotenia vplyvov plánov alebo projektov na územie európskej sústavy chránených území Natura 2000 MŽP SR vydalo 25.11.2021. V čase zahájenia prác nebola žiadna autorizovaná osoba na vypracovanie primeraného posúdenia a taktiež sa nám nepodarilo zistiť, kedy budú vydané osvedčenia pre autorizované osoby. Na základe toho sme na vypracovanie primeraného hodnotenia vplyvov na územie Natura 2000 oslovili zoológa a ornitológa MVDr. Samuela Pačenovského, ktorý pracuje v Štátnej ochrane prírody SR a dlhé roky sa venuje ochrane vtáctva a jeho biotopov.

Vyjadrenie zoológa MVDr. Samuela Pačenovského, zamestnanec Správy Chránenej krajiny oblasti Dunajské luhy v Bratislave (uvedená citácia vyjadrenia):

Návšteva posudzovanej plochy plánovanej ťažby štrkopieskov Milhošť 3.

Posudzovanú plochu som v súvislosti s vypracovaním posudku k ťažbe štrkopieskov v danej lokalite niekoľkokrát navštívil v období medzi novembrom 2021 – marcom 2022, za účelom terénneho prieskumu. Vyjadrenie k niektorým skutočnostiam uvádzaným v stanovisku MŽP k hodnoteniu dopadu na vtáctvo plochy plánovanej ťažby štrkopieskov Milhošť 3: V stanovisku MŽP sa vytýka, že pre hodnotené druhy sokol rároh, orol kráľovský, prepelica poľná, bocian biely by uvedené vplyvy nemali byť hodnotené ako mierne negatívne (-1), ale ako významne negatívne vplyvy (-2). Dôvodom, prečo by mali byť takto hodnotené, by malo byť prekročenie 1% z plochy biotopu alebo populácie druhu v dotknutom území Natura 2000.

Sokol rároh sa vyskytuje v hodnotenom území v početnosti 1 loviaceho páru. To je vo vzťahu k populácii v danom CHVÚ Košická kotlina 22,2% hniezdiacich párov, ale v porovnaní s počtom hniezdiacich párov na Slovensku sú to už iba 4% a v porovnaní s celkovou populáciou sokola rároha je to už iba 0,0047%. Navyše, ak v danom území nebudú vybudované nezabezpečené úseky 22 kV el. vedenia (čo sa v zámere nepredpokladá), potom je reálne riziko zranenia/negatívneho vplyvu na sokola rároha v posudzovanom území minimálne. Orol kráľovský sa vyskytuje v hodnotenom území v početnosti 1 loviaceho páru. To je vo vzťahu k populácii v danom CHVÚ Košická kotlina 22,2% hniezdiacich párov, ale v porovnaní s počtom hniezdiacich párov na Slovensku už iba 1,9% a v porovnaní s celkovou populáciou orla kráľovského je to už iba 0,016%. Pre riziko zranenia/negatívneho vplyvu elektrickým prúdom platí v posudzovanom území pre orla kráľovského to isté ako pre sokola rároha, teda ak nie sú/nebudú v posudzovanom území nezabezpečené el. vedenia, potom je to riziko veľmi nízke.

Bocian biely – v rámci hodnotenej plochy sa predpokladá výskyt 1-3 párov bocianov bielych, čo predstavuje z celkovej populácie v CHVÚ Košická kotlina asi 5,7%, ale v pomere k celkovej populácie druhu v rámci Slovenska už iba 0,11%. V prípade vytvorenia nových vodných biotopov je vplyv na potravnú ponuku druhu skôr pozitívny a v prípade možnosti stretov s elektrickým vedením platí to isté ako pre sokola rároha a orla kráľovského, teda miera možnosti negatívneho vplyvu je veľmi nízka.

Prepelica poľná – v prípade tohto vtáčieho druhu sa predpokladá v posudzovanom území výskyt 1-2 párov, čo predstavuje v rámci odhadovanej populácii v CHVÚ Košická kotlina asi 1,5%, v rámci Slovenska cca. 0,4%. Predpokladá sa, že aj tieto dotknuté jedince sa zrejme presunú do blízkeho okolia kvôli sprievodnému hluku, ktorý bude sprevádzať posudzovanú činnosť, čo však zrejme neovplyvní celkovú početnosť druhu v danom CHVÚ.

Nestotožňujem sa teda s tvrdením MŽP, že by mal byť vplyv -1 v prípade sokola rároha, orla kráľovského, bociana bieleho či prepelice poľnej zmenený na -2.

Vyhodnotenie Okresným úradom Košice-okolie, odborom starostlivosti o životné prostredie:

Príslušný orgán sa s uvedeným stanoviskom MVDr. Samuela Pačenovského plne stotožňuje z dôvodu odbornosti a kvalifikácie tejto osoby v oblasti ornitológie a takisto z dôvodu, že je dlhoročným pracovníkom Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy Chránenej krajiny oblasti Dunajské luhy v Bratislave. Príslušný orgán disponuje zoznamom vybraných odborných publikácií, prevažne z oblasti ornitológie a ochrany vtáctva, ktorých je MVDr. Samuel Pačenovský autorom, resp. spoluautorom.

Príslušný orgán v rozhodnutí zo zisťovacieho konania č. OU-KS-OSZP-2022/007136-013 zo dňa 05.05.2022 vyhodnotil všetky pripomienky, ktoré boli podané v zákonnej lehote, stanoviskami doručenými po zákonnej lehote sa podľa § 23 ods. 4 zákona nezaoberal. V stanovenej lehote bolo na príslušný orgán doručených 8 stanovísk, ktoré obsahovali súhlas s

realizovaním navrhovanej činnosti, poprípade boli v stanoviskách uvedené upozornenia a podmienky pre následnú realizáciu zámeru. Všetky pripomienky boli zapracované vo výrokovej časti rozhodnutia, v rámci ktorého boli uložené opatrenia vzhľadom na charakter činnosti, informácie uvedené v zámere navrhovanej činnosti a doručené stanoviská.

Vo vyššie uvedenom rozhodnutí zo zisťovacieho konania boli vo výrokovej časti v opatreniach, ktoré vyplynuli z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, zapracované a v ďalšom stupni požadované také podmienky, ktoré mali veľký predpoklad na pozitívny vplyv pre životné prostredie v dotknutej oblasti. Po vytŕažení lokality sa vytvorí územie s ďalšou akumuláciou vody s predpokladom vytvorenia podmienok pre ďalšie oživenie územného systému ekologickej stability a biodiverzity územia. Vytvorenie vodnej plochy s následným rozvojom porastu vodných rastlín a brehových porastov bude pozitívnym vplyvom na biodiverzitu územia s prevládajúcou plochou monokultúry ornej pôdy. Nové vodné plochy budú pozitívne vplývať na biodiverzitu fauny a flóry. Vodná plocha je krajinným prvkom s vyšším koeficientom ekologickej stability ako veľkoplošne obhospodarovaná orná pôda. Druhovú zloženie výsadby drevín v predmetnom území bude rozšírené o pôvodné druhy topoľov (topoľ biely a topoľ čierny) z dôvodu podpory hniezdenia orla kráľovského a na vhodných stromoch je plánované osadenie hniezdných búdok pre rôzne druhy vtáctva.

Ďalej správny orgán dopĺňa, že zhodnotenie vplyvu navrhovanej činnosti v predloženom zámere a v dokumente „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“ vypracované MVDr. Samuelom Pačenovským, považuje Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie za postačujúce, vypracované v potrebnom rozsahu na posúdenie nových vplyvov činnosti na životné prostredie.

Dôvod, prečo nebol dokument „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“ vypracovaný autorizovanou osobou v zmysle § 28a zákona č. 543/2002 Z. z. považuje Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie za akceptovateľný (v čase, kedy boli začaté prípravy na jeho vypracovanie, ešte nebola k dispozícii žiadna autorizovaná osoba). Odbornosť a kompetentnosť spracovateľa dokumentu „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“ sú podľa správneho orgánu vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nespochybniteľné.

Do opatrení stanovených vo výroku rozhodnutia boli zapracované zmiernujúce opatrenia navrhované v dokumente „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“. Tie boli doplnené o ďalšie, ktorých potreba vyplynula z pripomienok uvedených v záväznom stanovisku Ministerstva životného prostredia SR, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny (výsadba pôvodných druhov topoľov, osadenie hniezdných búdok, likvidácia inváznych druhov rastlín v prípade ich výskytu, výkon monitoringu).

Návrh zmiernujúcich opatrení v dokumente „Hodnotenie vplyvu zámeru na dotknuté územia Natura 2000“ a v opatreniach rozhodnutia v rámci zisťovacieho konania obsahuje:

- **Výsadba stromov v areáli nového štrkoviska** - Opatrenie slúži na podporu hniezdenia dravých vtákov v území (po ukončení ťažby štrkopieskov), ale aj na podporu hniezdenia spevavcov. Navrhuje sa vysadiť v okolí nového štrkoviska predovšetkým regionálne pôvodné, ohrozené a takmer vymiznuté druhy ovocných stromov, ako sú moruše, resp. ďalšie druhy drevín, ako napr. divé hrušky, divé čerešne, teda také ktoré z krajiny vymizli a sú dôležité pre hmyz a vtáky, resp. na zlepšenie priaznivého stavu biotopov v prospech zvyšovania biodiverzity, v počte min. 100 ks. drevín.
- **Úprava kolmého brehu štrkoviska** - V priestore štrkoviska Milhošť a Milhošť 2 sa nachádzajú početné zosúvajúce sa hlinité brehy. Navrhuje sa úprava brehu v min. dĺžke 20 m, resp. adekvátny typ úpravy iného vhodného brehu v areáli niektorého zo štrkovísk v k. ú. Milhošť, ktoré sú v kompetencii užívateľa tak, aby pomocou techniky bol breh upravený do kolmého tvaru, ktorý by umožnil zahniezdenie vtáčích druhov

brehule riečnej a včelárika zlatého v posudzovanom území, čím by sa prispelo k zvýšeniu biodiverzity územia. Dĺžka upraveného brehu je ľubovoľná, ale navrhuje sa úprava min. dĺžke 20 m, aby sa dosiahol požadovaný účinok.

- **Vytvorenie plytkého brehu štrkoviska** - Navrhuje sa v časti novovytvoreného štrkoviska vykonať úpravu jedného z brehov nasledovne: plytký breh, postupne sa zvažujúci; umožňujúci nárast trstiny a vytvorenie plytkej mokrade, s hĺbkou vody menej ako 1 m. Toto opatrenie podporí biologickú diverzitu územia po ukončení ťažby štrkopieskov, zlepší potravné možnosti kritériového vtáčieho druhu pre CHVÚ Košická kotlina bociana bieleho a prispeje aj k vytvoreniu nových biotopov pre kunku červenobruchú (*Bombina bombina*) a kunku žltobruchú (*Bombina variegata*), ktoré sú predmetmi ochrany v neďalekom ÚEV Hornádske meandre.
- **Vykonanie preventívnych opatrení na zamedzenie znečistenia vôd rieky Hornád – biotopy ÚEV Hornádske meandre** - V záujme ochrany biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany v ÚEV Hornádske meandre, iba 850 m vzdialené od plochy, na ktorej sa bude vytvárať nové štrkovisko je potrebné – v čase výstavby aj prevádzky nového štrkoviska - dodržiavať ustanovenia zákona č. 363/2004 o vodách a Vyhlášky č. 200/2018. Je potrebné urobiť opatrenia, aby nedochádzalo k prelievaniu pohonných hmôt v otvorenom priestore, k úniku pohonných hmôt a mazív do povrchových vôd, pretože únik takýchto látok do podzemných vôd (napr. aj vody štrkoviska môžu byť prepojené s podzemnými vodami a teda aj s Hornádom) môže ohroziť aj rieku Hornád a biotopy a druhy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Hornádske meandre. Umývať motorové vozidlá a mechanizmy v povrchových vodách a odkrytých podzemných vodách, alebo na miestach, z ktorých by pohonné látky a mazivá mohli vniknúť do povrchových vôd je podľa zákona o vodách taktiež zakázané.

Monitoring sa odporúča vykonávať po dobu 3 rokov s nasledujúcou metódou monitoringu:

- U **orla kráľovského** monitoring hniezda najbližšie hniezdiaceho páru k štrkovisku Kechnec pomocou silného monokuláru, zo vzdialenosti min. 1 km a väčšej, aby nedochádzalo k vyrušovaniu hniezdiaceho páru, v období marec – júl; výskyt orla kráľovského v širšom okolí nového štrkoviska a možné negatívne vplyvy rozširovania ťažby štrkopieskov monitorovať celoročne.
- U **sokola rároha** predovšetkým monitoring celého priebehu 22 kV vedení, a to aj pred ich ošetrovaním, aj po ich prípadnom ošetrovaní proti úrazom elektrickým prúdom (tzv. elektrokcii), celoročne.
- U **bociana bieleho** monitoring výskytu najmä v okolí nového štrkoviska v čase migrácie so zameraním na jedince migrujúce migračnou trasou údolia Hornádu (marec, júl, august), aj v hniezdnom období so zameraním na miestnu populáciu bocianov hniezdiacich v okolitých obciach (apríl – júl).
- U **prepelice poľnej** v súlade s usmernením k mapovaniu výberových druhov vtákov v CHVÚ na Slovensku (Trnka, R. & Kostra, M, 2000) sa odporúča využiť líniovú (pásovú) metódu v mesiacoch apríl – jún.

Cieľom monitoringu je najmä:

- sledovať možné vplyvy prevádzky nového štrkoviska na predmet ochrany CHVÚ Košická kotlina,
- monitoring vybraných 22kV elektrických vedení v teritóriu hniezdného páru orla kráľovského a najbližšieho hniezdného páru sokola rároha a v prípade realizácie zábran proti elektrokcii na týchto elektrických vedeniach aj monitoring účinnosti týchto zariadení.

Na základe vyššie uvedeného Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie netrval na pokračovaní v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie.

S vyššie uvedenými podkladmi mali účastníci konania možnosť oboznámiť sa v zmysle § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní pred vydaním rozhodnutia zo zisťovacieho konania č. OU-KS-OSZP-2022/007136-013 zo dňa 05.05.2022 a pred vydaním rozhodnutia o proteste prokurátora č. OU-KS-OSZP-2022/007136-019 zo dňa 24.10.2022

Na konzultácie v zmysle § 63 zákona sa vzťahuje (§ 21) správneho zákona, v súlade s § 64 zákona. Podľa § 21 správneho zákona správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitý zákon. Príslušný orgán nenariadil ústne pojednávania podľa § 21 správneho zákona, nakoľko si to nevyžaduje povaha veci. Obsahom stanovísk s výnimkou záväzného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny, nie sú také pripomienky, ktoré by boli podkladom pre určenie rozsahu hodnotenia a harmonogramu, ale sú podkladom pri príprave podkladov potrebných v ďalšom procese konania o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Na základe pripomienok uvedených v záväznom stanovisku Ministerstva životného prostredia SR, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny, boli do výroku rozhodnutia doplnené ďalšie opatrenia.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie je predprojektovou prípravou. Účelom zákona a celého procesu posudzovania je získať odborný podklad pre vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov, nevytvára ani vecný ani časový priestor pre posúdenie umiestnenia a povolenia navrhovanej činnosti v rozsahu kompetencií príslušného orgánu podľa osobitných predpisov.

Príslušný orgán do rozhodnutia zapracoval požiadavky vo vzťahu k navrhovanej činnosti, ktoré bude potrebné zohľadniť v procese konania o povolení činnosti, ktoré majú oporu v platnej legislatíve.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, v rámci zisťovacieho konania posúdil navrhovanú činnosť z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej činnosti, miesta vykonávania navrhovanej činnosti, najmä jeho únosného zaťaženia a ochrany poskytovanej podľa osobitných predpisov, významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a to aj kumulatívnych, vrátane vplyvov na zdravie obyvateľstva, pričom vzal do úvahy súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, pri rozhodovaní prihliadal aj na stanoviská doručené od zainteresovaných subjektov. Stanoviská dotknutých subjektov boli k zámeru navrhovanej činnosti prevažne kladné, prípadne uložili podmienky resp. opatrenia pre ďalšie stupne realizácie navrhovanej činnosti. Písomné stanoviská od subjektov, ktoré nedoručili v termíne podľa § 23 ods. 3 zákona sa považujú za súhlasné, napriek tomu sa nimi správny orgán zaoberal.

Na základe vyhodnotenia predloženého zámeru sa dá konštatovať, že predložený zámer je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou obce. Uvedená skutočnosť sa prejavila v stanoviskách od dotknutých subjektov, ktoré zaslali kladné stanoviská a nepožadovali ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti s výnimkou záväzného stanoviska Ministerstva životného prostredia SR, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie má za to, že realizáciou navrhovanej činnosti nie je predpoklad významného priameho ani nepriameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity predmetného územia.

Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, preskúmal všetky predložené stanoviská dotknutých subjektov, ako aj zainteresovanej verejnosti a podklady a dospel k záveru, že všetky vplyvy na životné prostredie, resp. zdravie obyvateľstva v okolí dotknutého územia sa pohybujú v spoločensky prijateľnej miere a dajú sa eliminovať dôsledným dodržiavaním technických predpisov a pracovných postupov, resp. opatreniami, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov k zámeru a budú v ďalších stupňoch povoľovacej činnosti zahrnuté v príslušnej projektovej dokumentácii. Neboli zistené skutočnosti takého charakteru, ktoré by boli dôvodom na ďalšie posudzovanie navrhovanej činnosti.

V procese zisťovacieho konania neboli preukázané skutočnosti, ktoré by znamenali riziko vážneho poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia či zdravia obyvateľstva, prípadne by znemožňovali samotnú realizáciu predmetnej činnosti.

Na základe vyššie uvedeného Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia zo zisťovacieho konania.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 správneho poriadku v lehote do 15 dní od doručenia tohto rozhodnutia na Okresný úrad Košice-okolie, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hroncova 13, 041 70, Košice. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásť deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona.

Podľa § 29 ods. 16 zákona dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku.

Doručí sa:

1. ESVE, s.r.o., Rázusova 45, 040 01 Košice
2. Obec Milhost', Milhost' 6, 044 58 Milhost'
3. Združenie domových samospráv, P.O.BOX 218, Rovniankova 14, 851 02 Bratislava

Na vedomie:

1. UND – Štrkopiesky, s.r.o., Rastislavova 106, 042 01 Košice
2. Okresný úrad Košice-okolie, Hroncova 13, 041 70 Košice
 - odbor starostlivosti o životné prostredie (ŠVS, OH, OPaK, OO)
 - pozemkový a lesný odbor
 - odbor krízového riadenia
3. Okresný úrad Košice, Komenského 52, 041 26 Košice
 - odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a krajiny a vybraných zložiek životného prostredia kraja

- odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
- 4. Obvodný banský úrad v Košiciach, Timonova 23, 040 01 Košice
- 5. Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Ipeľská 1, 040 11 Košice
- 6. Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Košice-okolie, Rožňavská 25, 045 01 Moldava nad Bodvou
- 7. Košický samosprávny kraj, Námestie maratónu mieru 1, 040 01 Košice
 - odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia
- 8. Ministerstvo životného prostredia, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
 - sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy
 - sekcia ochrany prírody, biodiverzity a odpadového hospodárstva, odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny
- 9. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/A, 827 15 Bratislava

Ing. Martina Ploščicová
poverená zastupovaním vedúcej odboru